

naša luč

1973

5

mrtvo je staro mesto

Minulo nedeljo sem se sprehodil po Ljubljani, po domači in beli, po tistem njenem delu, ki mu pravimo po starem — stari, po novem pa turistični del.

Sprehodil sem se kar dobro; bil sem na Mestnem in Starem trgu, nisem pozabil ne na Gornji Jurčičev in ne na Novi trg; pa še po nabrežjih sem hodil — po Cankarjevem in Gallusovem, po Bregu in Tranči.

Na oknih in pod podboji so dremale starke, vse klopi so bile zasedene, celo na Ljubljani se je zibal motorni čoln, kateremu je nekdo posvečal vso skrb in nego. In kar me je najbolj presenetilo — tudi tujcev, pravih turistov in izletnikov, je bilo razmeroma veliko.

Prisluhnil sem predvsem italijanski in nemški govoric, a slišati je bilo tudi rusko, poljsko, francosko in seveda hrvaško.

Redki so listali po Bedekerjih, drugi pa so imeli male zemljevide mesta, ki jih je izdala domača Emona. Gledali so, fotografirali, celo občudovali in — odšli.

„Tam je, glejte jo, gostilno,“ je glasno dejala razveseljena mlada Italijanka, ko je zagledala Vitezov izvesek. Videl sem Nemce, ki so prijemali za kljuko pri Zlati ladjici. Skupina Zagrebčanov ali Dalmatincev ni mogla verjeti, da je zaprta Konoba. Domači izletniki so trkali pri Velbu. Rusom se je zdelo nerazumljivo, da je zaprt „Dom“ nasproti magistratu, ki ima v izložbi obilo preprostih in cenениh narodnih spomin-kov.

V stari, oprostite, v turistični Ljubljani že tako ni kaj prida paše za oči in žep turista in izletnika, a ob nedeljah kratko malo ni ničesar!

V nedeljo popoldne ni v tem delu Ljubljane odprta ne ena sama gostilna ali restavracija, ne ena sama slaščičarna in noben bife, ni ne enega samega kioska s sladoledom ali bonboni. Nobenega avtomata za karkoli! Nič in še enkrat nič! Menda le Žagar pod Velbom včasih odpre proti večeru.

V nedeljo popoldne ni moč nikjer v turističnem delu Ljubljane kupiti razglednice ali znamke, cigaret ali zemljevida mesta, kaj šele dobiti prospekt, vodnik ali „slikanico“ mesta. Nikjer ni mogoče kupiti spominka in nikjer, kaj pa še, ni niti enega samega vodnika, ki bi popeljal morebitnega radovedneža po starem mestu. Spet nič in še enkrat nič!

Nikjer ni nobenih turističnih oznak in kažipotov (obljubljajo jih ravno že dve leti!). Je pa povsod precej nemarnosti; smeti niso odpeljane in nesnaga se stresa in vlačí iz prenapolnjenih posod med sprehajalce. Pročelja razpadajo; celo taka, ki so bila pred leti obnovljena (na primer „Valvasorjeva“ palača). Poleg vzorno urejenih trgovin in delavnic, ki tudi spadajo v ta del mesta, pa je tudi vse polno zelo neuglednih izložb. Ozke uličice, ki bi bile lahko čar tega dela mesta, so seveda polne nesnage in navlake ter smradu po improviziranih straniščih.

Zelo malo je cvetja in zelenja; nabrežja so sicer nekoliko „odrevesena“, a vse je narejeno brez pravega načrta in okusa. Ograja na Gallusovem nabrežju ima take odprtine, da so nevarne za otroke.

Ujezilo in užalostilo me je vse to zaradi tujcev, ki so čutili, kakor da so tu v tem mestu nezaželeni in nepotrebni. Mor-da se jim je zdelo, da gre ljudem v tem mestu pač tako dobro, da jih turistični dinar sploh ne zanima.

Je mar kje na Karlovški cesti

kaka tabla, ki bi opozarjala mimo potujočega, da se le nekaj stotin metrov proč nahaja lepo starinsko mestno središče? Ne da bi kdaj kar koli takega videl. Seveda je bolj malo obiskovalcev in še tisti, ki pridejo, so razočarani in jim seveda ne pride na misel, da bi z nancem svetovali obisk stare Ljubljane.

Nedeljski izletnik, tuji ali domači, Ljubljančanom ne zameri lepo navado, da ob nedeljah odidejo na vikende po svoji lepi okolici, a zameri jim, da hkrati dobesedno ne marajo, da bi drugi mesto medtem obiskovali in se v njem dobro imeli.

Odgovor, da ni gostov in ni izletnikov, je iz trte zviti in je samo prozorna potuha nedomi-selnosti, nedejavnosti, neposlovnosti in vsesplošne malomarnosti, ki se zdi povsem nerazumljiva ob tolikšnem številu domačih gostinskih podjetij, potovalnih agencij in turističnih in mestnih forumov, ki ne najdejo niti najmanj posluha za turizem v stari Ljubljani. Celo pogovarjajo se malo o tem, kaj šele, da bi kaj odločilnega storili.

Pogosto sem se prav v stari Ljubljani pogovarjal in srečaval s turističnimi delavci iz drugih držav, pa so vsi po vrsti zmajevali z glavo in se vpraševali, zakaj ni gostiln in „kotičkov“, zakaj je tu toliko avtomobilov, zakaj ni čolnov na Ljubljanici in pisanih pivnic na nabrežjih.

Poznam veliko srednjeevropskih mest, ki so manj lepa in manj zanimiva, manj privlačna in bolj od rok velikim turističnim potem, pa so bolje in vsestransko pripravljena na obisk izletnikov, ki so vedno številnejši, ker so o takih mestih govorili in piše, Po Delu

Ne trgajmo lastnih korenin!

Smer nova zemlja je naslov knjige šestih premišljanj, ki jo je napisal tržaški pisatelj Alojz Rebula (Mohorjeva družba, Celje 1972). Knjiga je izvirna veroizpoved slovenskega izobraženca-laika. Iz nje objavljamo nekaj misli o ljubezni do naroda.

Pripadnost malemu narodu bi mogla gnati koga do tega, „da, razžrt od kompleksa majhnosti začne trgati svoje lastne korenine in zanikati narodnost kot vrednoto“. A to bi bilo usodno. „Z iztrganimi koreninami je mogoče samó leseneti, rasti nikakor. Drevesu je mogoče hlepeti v veseljnost vetrov samó iz svoje neizruvanosti. Še več: krošnja se mu bo lahko razmahnila v višino le sorazmerno s tem, do kam se mu bo razrasla koreninska podstat. Konec koncev odločajo o njegovi višini korenine.“

Kaj lahko razbere kristjan iz evangelija o zvestobi narodu?

To, da bi bilo vsako oboževanje krvi istočasno zanikovanje človeškega bratstva, ki je temeljna Kristusova zapoved. Vsako oboževanje je torej za kristjana izključeno. Ljubezen do naroda ne sme prestopiti okvira popolne enakopravnosti vseh človeških bitij, poklicanih v naročje istega Očeta.

„Med vami ni ne Grka ne Skita, ne sužnja ne svobodnega!“ All ni v ta Pavlov stavek v celoti zajeto znamenito geslo francoske revolucije — *svoboda, bratstvo, enakost*?

Seveda pa ta omejenost ljubezni do naroda po svetovnem bratstvu ne pomeni breznarodnosti.

„Kristus odklanja zelotski šovinizem, a prav tako ni odpadnik, ki bi z metal svoje judovstvo. Prav tako ga ne zavrže v svoji svetovljanski odprtosti grško govoreči Pavel. Tudi Avguštin ne zavrže svojega rimstva, čeprav je skrajno kritičen do rimskega mita. Za vrsto narodov — Špancev, Ircev, Poljakov — se narodna zavest skoraj staplja v eno z njihovo pripadnostjo katolicizmu.“

Zvestoba narodu, ki obvezuje kristjana, je predvsem v tem, da sprejme Stvarnikovo voljo, „ki ga je vsadila na določen zemljepisni prostor, mu razvezala jezik v določeno govorico, ga osvestila z določeno kulturo, razgrnila okrog njega določen zemljepisni relief, zaznamovala njegovo bit z določenim genijem“.

„Da je krščanstvo Slovincem samó hranilo to zvestobo, dokazuje že delež posvečenih oseb, ki so soustvarjale našo narodno zavest in kulturo, od pisca Brižinskih pridig prav do duhovnikov-kulturnikov v naših dneh. Kolikor je od začetka tja do Vodnika sploh mogoče govoriti o soudeležbi in ne o več ali manj izključnem pionirstvu. Prva slovenska knjiga, prva slovenska slovnica, prvi slovenski prevod, prvi slovenski časnik, prva slovenska povest, prva slovenska založba, prva slovenska gimnazija — vse to je slovenski narod prejel iz rok duhovnika. Krščanstvo nas je sploh ohranilo kot narod.“

„Kar pa se današnjega dne tiče, bo težko trditi, da krščanstvo vpliva v slovenskem prostoru raznarodovalno. Zagovorov narodnega odpada in osmrtnic narodu danes konec koncev ne pišejo krščanska peresa.“

Narodna zavest bo pri kristjanu torej v neki uravnovešenosti med dvema poloma: med neko občeloveško vzajemnostjo in med neko posebno zvestobo.

Pripadnost malemu narodu je mogoče celo poseben dar — po Kristusovi besedi bodo zadnji prvi — a v primeru Slovence le v tisti meri, „kolikor bo ta objel tudi tisti križ, ki bo stesan iz lesa slovenskega gozda“.

naša luč

1973

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 22
maj 1973

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mo-
horja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe sv.
Mohorja v Celovcu.

Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Letna naročnina:

Anglija	1,40 angl. f.
Avstrija	60 šil.
Belgija	150 bel. fran.
Francija	15 f. fran.
Italija	1800 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	10 n. gold.
Nemčija	13 n. mark
Švedska	15 š. kron
Avstralija	3,5 av. dol.
Kanada	4 kan. dol.
ZDA	4 am. dol.

Razlika v cenah je po-
gojena zaradi neenakih
poštnin v posameznih dr-
žavah in različnih deviz-
nih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo po-
verjeniki in uprava „Naše
luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Erschelnungsort:
Klagenfurt
Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt

Printed in Austria
P. b. b.

5

kako se imajo doma?

KILOMETRINE SO ODPRAVLJENE

Zaradi različnih poneverb s kilometrinami je zvezna vlada ukinila kilometrine, oziroma dovolila nadomestilo za prevoz z osebnim avtomobilom le v višini cene prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi. Mnoga podjetja bodo zaradi oddaljenosti od komunikativnih sredstev zdaj obremenjena in dinamično neučinkovita.

ČRNE GRADNJE V SLOVENIJI

Velik urbanistični in gospodarski problem predstavlja v zadnjih desetih letih zgrajenih 8327 „črnih“ hiš, kar je 10% vseh gradenj v tem času. Vzrokov je veliko. Komunalno opremljene parcele so predrage, vsi postopki do potrebnih dovoljenj za gradnjo se običajno dolgo vlečejo. Družbena gradnja je iz letav leto nazadovale. Tako je v Mariboru 2500, v Ljubljani 3894, v Celju 710 črnih gradenj. Za take gradnje so pred-

Koper — mesto na nekdanjem polkrožnem morskem otočku

pisane kazni, ne oziraje se na to, da ljudje potrebujejo stanovanja.

OBDAVČENJE KMETSKEGA DELA

Do sedaj je bilo v davčni politiki vodilo predvideni katastrski dohodek, pa naj je bil realiziran ali ne. V zadnjih letih se stopnja obdavčitve ni zviševala. Zviševali so se le zdravstveni in pokojninski prispevki. Sedaj proučujejo nov način obdavčitve kmetov in sicer po stopnji ustvarjenega čistega dohodka od kmečkih in živinorejskih storitev.

DEDOVANJE KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Kmetijo lahko deduje po novem zakonu samo tisti dedič, ki ima namen obdelovati zemljo. Pravice drugih dedičev se spreminjajo v terjatve do prevzemnika kmetije. Kjer ni prevzemnika kmetije, zemljo prevzame zemljiška skupnost, oziroma postane po enem letu družbena lastnina. Prevzemnik oziroma kmetijska skupnost plačata prevzemno ceno, za katero

se dogovorijo z dediči ali pa jo določi sodišče.

PRIDOBIVANJE MLADIH BRALCEV

BRALNE ZNAČKE, ki so do sedaj prekinile že vso Slovenijo, so po dvanajstih letih še vedno najboljša oblika za prostovoljno pridobivanje mladih bralcev. Vsak iz te armade je prebral vsaj deset dobrih knjig. Tekmujejo predvsem otroci osnovnih šol, ki poleg značk dobijo tudi darila. Poleg njih pridno spoznavajo našo literaturo dijaki srednjih šol in mnogi izposojevalci knjig pri krajevnih knjižnicah.

OGENJ JE NAPRAVIL ŠKODO

„RDEČI PETELIN“ je letošnje pomlad v gozdovih povzročil veliko škode. Predvsem so bila prizadeta področja Primorske in Krasa. Večkrat je nastal požar ob železniški progi, kjer se je vnela suha trava od isker iz lokomotiv. Mnogokrat je bila tudi malomarnost ob pomladanskem čiščenju ali lahkomišelnost igra otrok z ognjem kriva škodljivega požara.

OTROŠKA IGRIŠČA

V Sloveniji postajajo otroška igrišča vedno bolj pereč problem na vzgojnem in zdravstvenem polju. Ob mnogih ekonomskih in gospodarskih problemih v občinah ne najdejo sredstev za gradnjo otroških igrišč, kjer bi se otroci počutili nemotene. Mnogokrat jim ostane na razpolago le ulica ali prometna cesta. Nekatere občine (Koper, Piran, Hrastnik, Ormož) so ob anketi odgovorile, da nimajo otroških igrišč. V Ljubljani imajo otroci najmanjše površine igrišč, čeprav je veliko možnosti in prostora. Vprašanje je tudi primerna oprema teh igrišč, kjer je zastareli način razgibavanja otrok brez možnosti za otrokovo samoiniciativno ustvarjalno igro.

ELEKTRIKA SE JE PODRAŽILA

V gospodarstvu in gospodinjstvu se je elektrika podražila za 12%. Lastniki enotarifnih števecv bodo

Kamnica pri Mariboru — pred-
mestne vile segajo do vasi in se
mešajo med vaške hiše.

plačevali za kilovat 0,37 dinarja, lastniki dvotarifnih števecv pa za dnevni tok 0,31, za nočnega pa 0,16 dinarjev. Z dražjim tokom nameravajo izboljšati položaj premovalnikov. Distribucijska podjetja od podražitve ne bodo imela nobenih dohodkov.

KAJ DIHAMO?

Objavljena je bila karta Jugoslavije, kjer so po raznih statistikah označena najbolj onesnažena področja. Še posebej je na tej karti zanimiva Slovenija, ki ima kar tretjino ozemlja označenega kot onesnaženo. Čist zrak je samo na področju občin Št. Lenart in Ljutomer. Zelo zastrupljen zrak je v mariborski regiji in na Jesenicah. Na Ravnah pa naj bi bilo stanje že kritično, saj je količina strupenih snovi v zraku presegla dovoljeno mejo.

POSLEDICE SE KAŽEJO V PROMETU

MALOOBMEJNI PROMET med Italijo in Jugoslavijo je v zadnjih mesecih zelo upadel. Podatki o številu mejnih prehodov so v letošnjih mesecih pokazali v primeri

z lanskim letom za polovico manjši osebni promet. Vzroki so predvsem v nihanju valut in nestabilnosti cen.

SLOVENCİ V ITALIJI

Poslanski dom italijanskega parlamenta je sprejel zakonski predlog o izboljšanju položaja slovenskih šol na območju Trsta in Gorice. Glasovanja so se vzdržali samo poslanci neofašistične stranke. Novi zakon daje naši manjšini možnost, da organizira celovit šolski sistem.

*

ANHOVO — Reka Soča hitro izgublja na svoji kvaliteti in prirodni slikovitosti. Podrobne kemične raziskave so pokazale, da ji industrija pušča neprijetne sledove. Predvsem so nevarne odplake rudnika v Rablju, tovarne salonita in cementa v Anhovem ter šempetrške „Iskre“, ki vsebuje veliko cianidov.

BETNAVA — Betnavski grad pri Mariboru je bil včasih med najlepšimi na Štajerskem, zgrajen na lepem kraju in obdan s čudovitimi cvetličnimi in okrasnimi nasadi javorja, bukovja, tulipanovca in platanovca. Ponos nekdanjih plemičev je sedaj zapuščen in razpada. V bližini grada so naši

(Dalje na strani 10)

avtobiografija

Človek mora včasih misliti s tujo glavo, da bi ohranil svojo.

Ko človeka prisilijo, da umolkne, prične misliti.

Natakite mi nagobčnik, sicer vas bom ugriznil!

Natanko se ve, kdo pije; dognati je še treba, kdo bo plačal.

Smešno je, če človek brez vesti reče, da ima čisto vest.

Ni važno misliti, ampak pričati druge, da mislimo.

Čas je, da pokopljemo ideale, saj že zaudarjajo.

Vsak začetek je težak, zlasti začetek konca.

V salu najlaže utopiš slabo vest.

Predlagam, da izdamo antologijo jugoslovanskih napak, ki naj bi bila sestavljena po republiškem ključu.

Politiki se trudijo razdeliti svet na tri enake polovice.

Zgodovinarji ponarejajo preteklost, ideologi prihodnost.

Rušiti v imenu napredka je prav tako nesmiselno, kot graditi v imenu zaostalosti.

V razredni družbi nekateri vse življenje ponavljajo isti razred.

Socializem je podoben poševnemu stolpu v Pisi: ni stabilen, a kljub temu stoji.

Žarko Petan

zanimive poti

Jeseni 1966 je skupina laikov, profesorjev na katoliški univerzi v Pittsburgu (ZDA), jela premišljevat o prenovi sebe in Cerkve. Po pogovorih in premišljevanjih jim je postalo vse bolj jasno, da so prvi kristjani živeli svojo vero ne toliko iz človeških moči kot iz delovanja Svetega Duha. Tudi si so začeli moliti k Svetemu Duhu, naj bi v njih obnovil milost krsta in birme. Spoznali so — sami govoré o razsvetljenju od zgoraj — da morajo bolj ceniti sveto pismo, evharistijo, molitev in delo z drugimi.

To je bil začetek molitvenih skupin v ZDA ali Katoliškega binkoštnega gibanja. Lani v juniju so pripravili svoje tretje srečanje. Računali so na osem tisoč udeležencev, prišlo jih je enajst tisoč. Dobra polovica je bila stara od petnajst do trideset let. Presenečal je red, čeprav je bilo komaj opaziti sled kakšne organizacije. Vse je prevzemalo globoko veselje in nikjer ni bilo opaziti preti-

ne boj se, mala čreda!

Kaj se skriva za tem nagovorom „mala čreda“? Ne smemo misliti pri besedi „mala“ že vnaprej le na številčno majhnost. Goiovo, ko je Jezus spregovoril to besedo svojemu krogu prvih učencev, je ogovoril resnično majhno skupino mož. A ni bilo le to! Ti ribiči so se morali, pri vsej dobri volji popvprečni in res preprosti ljudje, sami sebi zdeti spričo zaupane ogromne naloge zares „majhne“. Tako ohranja podoba „male črede“ svojo veljavo tudi, če se število Kristusovih učencev še tako zveča.

Kako pa se vede okolica do te skupine Kristusovih učencev? Ko Kristus razpošlje dvanajstere, jim pravi: „Vsi vas bodo sovražili zaradi mojega imena.“ Podobnih izrekov je v evangelijih še in še.

Kakšen je razlog tega zavračanja? Kristus pove glavni razlog: „Če vas svet sovraži, vedite, da je sovražil mene prej ko vas.“ Pokaže pa še globlji temelj tega odklanjanja: „Vse to vam bodo storili zaradi mojega imena, ker ne poznajo tistega, ki me je poslal.“ Kristus, njegova Cerkve in njegovi učenci naletijo v teku zgodovine vedno znova, čeprav v različnih oblikah, na svojevrstni, vselej znova vzplamteli odpor proti Bogu samemu.

V našem času je položaj „male črede“ postal nedvomno bolj zaostrjen. Danes je samo po sebi umevno in spada nekako k lepemu vedenju, da je človek kritičen do Cerkve.

Seveda obstaja v Cerkvi, ki je ob vsej svoji povezanosti s Kristusom je sestavljena iz slabotnih ljudi, vedno tudi upravičena kritika. Kdor opravlja v tej Cerkvi

neko službo, bo na to trezno gledal in bo imel dobronamerno kritiko za spodbudo. A pri tem ne gre prezreti, da so napadi na določene pomanjkljivosti v Cerkvi neredko le pretveza, za katero se skriva načelno odklanjanje vere, krščanstva in končno tudi Kristusa.

Te težave prihajajo bolj od zunaj. So pa tudi takšne, ki izvirajo iz notranjosti Cerkve. Okrog sebe čutimo, mogoče tudi v nas samih, mnogovrstno negotovost v veri. Danes se moramo za vero odločiti.

Marsikdo od nas se kdaj sprašuje: „Ali bo Kristusovo oznanilo obstalo? Ali ima Cerkev bodočnost?“ Le nekaj znakov: Udeležba pri nedeljski božji službi je zadnjih deset let stalno nazadovala. Vsi poznamo zastrašljivo upadanje redovniških in duhovniških poklicev. Odjavljanje od verouka v šoli dosega, ne povsod, gotovo, a ponekod le visoke odstotke. Bodočnost je težko napovedovati, a vsekakor je pričakovati, da bo število kristjanov v bližnjem času dejansko upadlo in se vprašanje o tem, biti kristjan ali ne, še zaostrilo.

Tej mali čredi pravi sedaj Kristus: „Ne boj se! Ne imej strahu!“ To pravi Gospod, pa naj bo še toliko močnih razlogov, tedaj kot danes, za strah. Drugače izraženo to pomeni: „Imejte vero, imejte zaupanje!“

Kaj hočejo izraziti ti stavki? To, da naj se brezpogojno zanesemo na Kristusa in se zanj odločimo. To naj se zgodi iz globoke ljubezni, ki napolnjuje sredo našega srca. Zanesimo se na Kristusovo besedo o veri, ki gore premika.

Zaupajmo njegovi obljubi, ki se izrečena mladi čredi glasi: „Kajti vašemu Očetu je bilo všeč, dati vam kraljestvo.“

V tem ljubečem zaupanju se skriva pripravljenost, njemu, Kristusovemu slediti, se pravi, zaradi njegovega imena sprejeti tudi to, da nas gledajo po strani in nas imajo za neumne. To, da smo Kristusovi učenci, je povezano s ponižnim ponosom, da smo kristjani. Če se nam posmehujejo kot zadnji tropi od včeraj, nam v Kristusu pripada bodočnost.

Skušajmo čutiti, kako je vse to po času pogojeno. V dobi, ko se človek tako zelo boji, da bi bil lutka v rokah drugih, da bi bil nesamostojen, kimavec, smo mi od Kristusa poklicani v to, da se ne prilagodimo času, da hodimo po svojih poteh, da smo v nujni potisnjeni na rob.

Ali pomeni ponos na našo poklicanost, da bodimo ošabni? Nikakor! Kdor jemlje to, da je Kristusov učenec, resno, doživlja vsak dan na sebi, kar pravi apostol Pavel: „Kadar sem slaboten, tedaj sem močan.“ Ali smemo druge, „brezverne“ in „slabe“ zaničevati? Krščanska samozavest, ki bi se izražala v farizejskem na-

puhu in v obsojanju „hudobnega sveta“, bi bila karikatura krščanske poklicanosti.

Važno je tudi naše razmerje do Cerkve. Vidimo njeno pogojenost in nujno prenovitve, posebno danes. Trpimo ob tem in vneto se ženemo za njeno prenavo, a se pri tem prištevamo k tej Cerkvi, ker je Cerkev učlovečenega, ponižanega Gospoda in obenem zaznamovana od naše slabosti. Obnovimo svojo pripadnost Cerkvi!

Tisti pa, ki jim je bil dan dar globeke vere, morajo biti kot jedra naših občestev danes bolj tesno povezani. Ti imajo po svojih lastnih župnijah važno misijsko nalogo, katere izpolnitev ne zavisi samo od števila. Vkoreninjena v veri v Kristusa je mala čreda Jezusovih učencev spremenila ves poganski svet.

Če danes tudi mi prav tako pogumno, pripravljeno in veselo živimo svojo vero, moremo tudi mi v moči našega Gospoda pokazati pot in vrniti upanje v Boga iskajočemu in vprašujočemu človeštvu 20. stoletja. Tako bo Cerkev luč, ki sveti na cestah našega sveta, preprosta sol kot začimba za ljudi, katerih duhovni okus je postal pogosto tako negotov.

ravanj. Na hrano je bilo treba čakati po dve uri, pa ni bilo zaslediti nepotrpežljivosti. Med čakanjem so peli svete pesmi, se pogovarjali o vtisih, molili po skupinah in brali sveto pismo.

Kako je videti ura molitve pri molitveni skupini? Zelo je spontana. Pri njej udeleženci pojejo, pripovedujejo si skušnje in doživetja, berejo odlomke svetega pisma, zlasti tiste, ki so naredili na koga močan vtis. Branje včasih dopolni posebno razlaga. Vse navdaja veliko veselje, ki ga čutijo kot poseben dar božje ljubezni.

V Cincinnatiju je mlad frančiškan pridobil osemsto gimnazijcev in gimnazijk, da po eno uro na teden skupaj molijo. Mnogi izmed njih pa prihajajo vsak dan eno uro prej v šolo k skupni molitvi.

Duhovni poklici v teh skupinah naraščajo in mnogi duhovniki, redovniki in redovnice so po vključitvi vanje spet utrdili svoj poklic.

Tudi naša verska obnova ne bo stekla, če ne bomo „na novo“ odkrili vrednosti molitve, evharistije, svetega pisma in skupinskega dela v župnijskih svetih, pri veroučnih skupinah in pri župnijskem delu sploh. „Molitev, obiskovanje cerkve, maša, vse to mora tudi mlademu človeku nekaj pomeniti: ne golo navado, biti mora sestavni del njegovega življenja tako kot druge stvari, kot kruh, prijateljstvo, ljubezen, težnja po znanju.“ (Študentska stran Družine).

Vsak kristjan bi moral kdaj doživeti nove binkošti. Duh veje, koder hoče, le odpreti se mu je treba.

Jezus je bil zares moč

Če gledamo Jezusov značaj s čisto naravnega stališča, je jasno, da je Jezus človek, ki ni „kakor drugi ljudje“.

**vaš „da“ naj bo „da“,
vaš „ne“ – „ne“!**

Kdor Jezusa nepristransko opazuje, vidi v njem skrajno dosledno, resno in na neomajno trdnih osnovah zgrajeno osebnost. Niti enkrat ne zalotimo v njem potez nečimrnosti in pretiravanja v nastopu ali potez, ki bi izdajale igralca. Niti za trenutek se ne nastavlja množici. Kristus ni nikdar „delal vtisa“.

Slovita primera o iveri in brunu nas uči ne samo ponižnosti, temveč tudi pristnosti: Jezus ne uči samo z besedami, marveč tudi z

zgodbo, naj bomo resnični, naj ne popuščamo sli razkazovanja, naj se kažemo vedno takšne, kakršni smo. „Resnica, ki osvobaja,“ je najprej tista, katero ohranjamo v odnosu do sebe.

Prav tako kot odkrita pa je Jezusova osebnost tudi trdna. On je zares „gospodar veselja“. Vedno obvladuje dogodke: kakor se ne da potegniti od nepremišljenega navdušenja množice tja, kamor noče, ga tudi neuspeh ne potare in tudi nasprotovanje ga ne pripravi do tega, da bi spremenil svoje ravnanje.

Če vidimo, da se včasih prilagodi okoliščinam in se šele ob primernem času spopade z odporom in sovraštvom, ko meni, da je prišel čas za to, je vendar tudi res, da nikdar ne klone in se nikoli ne umakne nasprotnikovim

spletkam. Pri preprostem človeku bi morali občudovati tako zlitje odločnosti in prožnosti.

Tudi notranja zavest njegovega poslanstva ga ne zapelje v pretiravanje: „Njegov duh mu je bil pokoren“ in vest prav tako.

Obenem lahko opazimo, da njegova gotovost ni pridobljena, v nasprotju s toliko ljudmi, ki si jo pridobe v življenjskih izkušnjah, z nekakšno utrditvijo. Pri njem jo vidimo že takoj v začetku, brez razvojnih težav, brez urjenja. Človeške slabosti, ki jih pri njem poznamo, kot na primer stiska na Oljski gori, niso nikoli v škodo tej duhovni premočrnosti in prav nič ne obtežujejo njegovih odločitev.

Samo iz ljudi, ki so uresničili v sebi notranjo enotnost, izžareva tista moč, ki se razodeva v najmanjši kretnji, v eni sami besedi, v enem samem pogledu. Jezus je imel to moč, to resnično oblast voditelja. Spomnimo se prizora s prodajalci, ki jih nažene iz templja, in tistega, ko noče, da bi ga ljudje oklicali za kralja, pa ukaže

življenje piše svoje zgodbe

V temni čumnati sumljivo nagnjene koče, zbite iz blata, smo našli dvainsedemdesetletno Magdo v vse prej kot zavidljivem položaju. Drobna ženica, ki se je po štiridesetih letih vrnila iz Argentine v rodni kraj, se je pred nasilnim sinom in surovo snaho v bojazni za življenje zatekla k sosedom. Pod lastno streho, ki so jo domači zgradili z njenim prigaranim denarjem, za izčrpiano starko ni prostora.

Izza dragocenih očal, ki jih je dobila Magda pred odhodom iz Buenos Airesa od zdravnika za dolgoletno vestno

službovanje, proseče gledajo drobne oči starke. Ne zmorejo več solza, iz zgubanih ust pa diha ena sama prošnja: „Pomagajte mi, pomagajte mi proč, kamorkoli proč iz tega groznega kraja!“

„Še vrab bi se usmilil uboge ženske, saj ji strežejo celo po življenju!“ govori moški glas v kotu temne izbe.

Domačini se zgražajo zaradi nasilja starkinega sina in snaha. Vendar ni v vasi nikogar, ki se ne bi bal njune maščevalnosti. Ne bi bilo prvič, da bi pod vplivom alkohola v surovežu zavrelo.

učencem, naj se vrkajo v čoln, sam pa množico razpusti. Kolikšna oblast sije iz čisto preprostih besed! Ista, ki se razodeva v vsem njegovem učenju: „Jaz pa vam pravim...“. Pri vsakem drugem bi se te besede zdele predrzne, iz Jezusovih ust zvene resnično.

z nogami vedno na zemlji

Najbolj čudovito je, da so našte lastnosti pri Jezusu med seboj uravnotežene, kar nam pove, da je njegov značaj že po naravi tak.

Nič ni bolj napačno, kakor če bi si predstavljali Jezusa togega in nepremičnega v njegovi drži, mavčni kip, ki ga ne oživlja nobena strast. Mojzes in Janez Krstnik sta, kakor nam ju kaže sveto pismo, veliko bolj preprosti osebnosti.

V Kristusovem človeškem življenju so tudi smehljaji. Njegove besede „Pustite male k meni!“ spremlja gotovo najmilejši od njih. V slovitem Jezusovem odgovoru „Dajte cesarju, kar je cesarjevega,“ se zdi, da se zrcali vzvišen

posmeh, s katerim odbije nevarno nasprotnikovo vprašanje.

Včasih vzkipi v Jezusu sveta jeza, kadar se gorečnost za Boga v njem razsrdi nad neumnostjo ali nad hotenim nerazumevanjem ljudi. Tedaj se zdi, da pripada silovitemu plemenu, ki je rodil preroke. Ko z bičem v roki napade

tempeljske prodajalce, ko z divjijo zgovornostjo očita učnikom postave in farizejem njihova dejanja, ko odgovori vohunom kralja Antipe „Pojdite in recite lisjaku...“, je v teh prizorih pred nami resničen mož, mož, ki mu teče po žilah kri. Jezus nikoli ne postavi sam sebe na laž: isti Odre-

„Ženica, ki dobiva vsak drug mesec iz Argentine 570 dinarjev pokojnine, bi šla rada v kak dom ali h, kakí dobri družini,“ se poteguje zvečine revna srenja za usmiljenja vredno bitje.

„Zakaj se ne obrnete na občino, oziroma na tamkajšnjo socialno službo, ki je v takih primerih dolžna pomagati?“ jih vprašamo.

Ljudje so zmajali z rameni in nekdo je pripomnil, da se v tem odročnem kraju ne razumejo na take stvari, pa tudi bojijo se.

Morda je res bolje, da se ni

nihče obrnil na odgovornega človeka na občini, saj se ga je res vredno bati. Takole smo se pogovarjali po telefonu z načelnikom oddelka za družbene službe:

„V vasi tej in tej nujno potrebuje pomoč socialne službe starka, ki se je vrnila iz Argentine. Sin jo je vrgel čez prag in grozi ji najhujše...“

Odgovor: „Čujte, vi, za take primere so tu sodni organi in milica. Nanje se obrnite, mi nimamo ljudi za tak posel!“

„Toda ženska je v takem položaju, da nujno potrebuje po-

moč in prosi, naj jo obišče socialna delavka,“ vztrajamo.

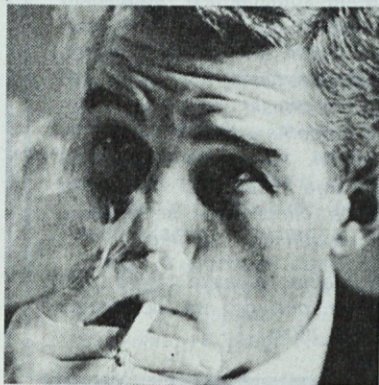
Odgovor: „Ne nervirajte me! Povedal sem vam, da se obrnite na sodišče. Po republiških normativih bi morali imeti sedem ljudi v socialni službi, imamo pa samo tri...“ je prekinil telefonski pogovor načelnik oddelka družbene službe v občini, kjer pereča socialna vprašanja zahtevajo vse prej kot pa človeka, ki se sklicuje na republiške normative.

Socialne delavke kljub ponovnim pozivom še do danes ni bilo blizu.

delati in služiti

Te dni je imel na novi univerzi v Trstu zanimivo predavanje pater Ernesto Balducci. Govornik je naredil odličен vtis s svojim govorjenjem, predvsem pa s tem, da pomaga graditi požje kraljestvo z lastnimi rokami: ukvarja se z revnimi delavskimi otroki in z njihovimi družinami, s problemi njihovega obstoja, vzgoje, vključitve v družbo.

Ob tem so mi prišli na misel vsi naši učitelji, profesorji in intelektualci, ki ne znajo najti časa za družbeno angažiranost. Nikoli se dodatno ne posvetijo težjim primerom učencev in jemljejo svojo službo le kot uradovanje, ne kot poslanstvo. In povrh tega so mnogi izmed njih kristjani. Uredniki katoliških listov in revij pri njih zastoj moledujejo za prispevke; po klubih in krožkih predavajo vedno isti, po dvoranh delajo spet isti, v organizacijah spet isti. V središču tega garanja je nekaj mladih in nekaj starejših, ki se do zadnjega ne morejo oddahniti ne umakniti, saj ni nikogar, ki bi jih nadomestil.

šenik, ki da svoje življenje za človeka, je ogorčen nad zlobo tega človeka.

Še drug dokaz popolne Jezusove uravnovešenosti je v smislu za resničnost, za stvarnost, kakršnega Jezus stalno dokazuje. Tisti, ki so samo vidci, nastopajo kot bitja, ki zanje resničnost ne obstaja. Jezus je z nogami vedno na zemlji. Zanj obstaja zunanji svet. Evangelij presenetljivo resnično slika ves mali palestinski svet: zemljo in letne čase, veter, ki vleče, in dež, ki ga pričakujejo, žito, ki zori spomladi, ter mnogovrstno, bujno rastlinstvo, prav tako kakor vse znane živali, od osla do škorpionja, in ljudi z njihovimi značilnimi kretnjami, sejalca, ki seje žito, žensko, ki s pozibavajočim korakom stopa z vrčem na glavi proti vodnjaku, in ribiča, ki vleče mreže.

V Jezusovi govorici jasno opazimo smisel za resničnost. Njegova govorica je stvarna in določena. V aramejščini je bila gotovo še bolj. Ker govori ljudem, ki so blizu zemlje, uporablja določene izraze, ki jih imajo kmetje radi.

Če mislimo na ta Jezusov zdravi čut za resničnost in natančnost v izražanju, se ne moremo ubra-

niti vtisa, da ne bi videli v tem še česa drugega kot samó znamenje duševne uravnovešenosti in trdnosti: Jezus ima svet, ki ga nam prikazuje, tudi rad. Zares lepo govorimo samo o tem, čemur smo poklonili svoje srce.

imel je obvezo za vsako rano

Evangelij nam na mnogih mestih kaže, da je bil Jezus zmožen človeške ljubezni, da je bil prijatelj tega in onega. Apostola Janeza je imel posebno rad. Tudi do družine v Betaniji, kateri je obudil Lazarja, je čutil prijateljsko naklonjenost. Prav tako je vzljubil bogatega fanta, ki je hotel iti za njim, pa ni bil pripravljen prodati, kar je imel, in razdati ubogim.

Jezus kaže neizčrpno dobroto do vseh ljudi, do vseh tistih, ki se mu približajo in ga prosijo. Spada v tisto vrsto bitij, ki odgovore vsakemu pričakovanju z ljubeznijo, vsaki besedi z usmiljenjem, vsakemu grehu z odpuščanjem. V evangeliju večkrat vidimo, kako ga še utrujenega, ko si želi samote

razpeli na križ, na grobu nedavno umrlega someščana.

Nesrečni fant, čvrsto privezan h kamnitemu križu in ves otrpel od strahu, je s slabotnim glasom klical na pomoč.

Stanovalci iz okolice pokopališča so slišali glasove, vendar niso zapustili svojih stanovanj.

Privezani Milivoj je začel od strahu blesti in večkrat je omedlel.

Kdo ve, kako bi se stvar končala, če se ne bi dva od „šaljivcev“ odpravila na pokopališče in rešila privezanega.

Trije napadalci sedaj trdijo, da so Milivoja privezale na križ duše pokojnikov. Tako govori-

za šalo na križ

Trije mladi ljudje so si izmislili svojevrstno „zabavo“, ki bi kmalu stala življenje njihovega sedemnajstletnega sovrstnika Milivoja.

Drama se je odigrala ponoči na pokopališču, igralci pa pa so se imenovali Puja, Milovan in Živoslav.

Ta trojica je po zabavi v kaverni, ko se jim je še hotelo veselja, zgrabila Milivoja, ga zvezala in odvelkla na pokopališče, kjer so ga zvezanega

in počitka, nadleguje vsiljiv pro-
silec, pa on nikoli ne pokaže, da
je njegova pripravljenost pomagati
izčrpana.

To seveda ne pomeni, da ne bi
imel nekaterih rajši. Nesrečni,
ubogi in razdedinjeni laže ganejo
njegovo srce. S tem pa ni rečeno,
da bi bil on nekak ljudski tribun,
ki bi oznanjal maščevanje in upor
siromaka proti premožnemu.

Njegovo stališče do bogatinov
je popolnoma jasno: „Kako težko
je njim, ki se zanašajo na boga-
stvo, priti v božje kraljestvo! Laže
je velblodu iti skozi šivankino uho
kakor bogatino priti v božje kra-
ljestvo.“ Čeprav izvira izraz iz
vzhodnjaškega pretiravanja, nje-
gov smisel ostane. Ker je za Je-
zusa edino važno priti v božje kra-
ljestvo, se mu zdi bogatin nesreč-
než, dvakrat nesrečnež zato, ker
ne pozna lastne nesreče.

Jezus ne obsoja premoženja,
ampak napuh, ki izvira iz njega.
Ljudje, ki se mu upirajo, so taki,
ki so sami s seboj zadovoljni, siti
in tisti, ki pod krinko kreposti skriva-
vajo podlost svoje duše. On, pri
katerem ni bilo nikdar opaziti sen-
ce greha, ima za grešnike samó

neskončno usmiljenje. Če se od-
krito skesajo, jim bo njegovo srce
odprto.

Skoraj bi rekli, da ima Jezus
očitno nagnjenje do grešnikov. Pa-
stir občuti več veselja nad izgub-
ljeno ovco, ki jo je zopet našel,
kot nad devetindevdesetimi dru-
gimi, ki so ostale v staji. Prav ta-
ko se veseli žena, ki je našla v
kotu izbe izgubljeno drahmo. In
tako tudi po pravici priredi oče
gostijo, ko se vrne domov izgub-
ljeni sin. Kristus je prišel „rešit,
kar je bilo izgubljeno“.

A on gre še dalje. „Jaz pa vam
pravim: ljubite svoje sovražnike,
delajte dobro tem, ki vas sovraži-
jo, in molite za tiste, ki vas pre-
ganjajo. Če namreč ljubite tiste,
ki vas ljubijo, kakšno zasluženje
imate?“ Tu ne gre več za človeš-
ka čustva, tu gre za nadčloveški
obrat, po katerem preostane samo
še to, da poljubimo roko, ki nas
je udarila.

Jezusova ljubezen je dobesedno
onkraj narave. Ni namreč narav-
no ljubiti sovražnike, nastaviti še
levo lice tistemu, ki je človeka
udaril po desnem, biti usmiljen z
vsakršno bedo, imeti obvezo za
vse rane. Daniel Rops

jo in se smejejo, kakor da bi
bilo vse to dobra šala.

Hvala Bogu, da mislijo pre-
iskovalni organi drugače.

*Prav tista sedanja gene-
racija, ki je po svojem po-
ložaju najbolj poklicana k
socialnemu in kulturnemu
delu, je odsotna: s svojo vi-
sokostno kritiko, ki je še
največkrat samo slabo ma-
skirano družbeno nezanima-
nje.*

*Mislím, da bi bil že skrajni
čas, da se vsak krščan-
ski izobraženec vpraša, kaj
dela za skupnost. Službeno
mesto in družina še nista
dovolj: vsak nosi odgovor-
nost tudi do svojega krščan-
skega občestva in ljudi na-
sploh. Vsak odgovarja za
svojo faro, za svoje okolje,
za celotno tržaško Cerkev.*

*Kdor zna pisati, naj pri-
me za pero in se loti dela;
kdor zna delati za prosveto
in med ljudmi, naj začne. In
kdor misli, da je nezmožen
za družbeno aktivnost, naj
pomaga na svoj način vsem,
ki delajo. (Sicer dvomim,
da je kdo res nezmožen.)
Vsi moramo skupno delati,
velikodušno in odprto, s ce-
lim srcem, ne pa tako, da
se gremo inteligenco in kul-
turo (in krščanstvo!) samo
doma. Poleg vsega je treba
vedeti, da krščanstva „samo
doma“ ni: ali je povsod ali
pa ga ni.*

*„Ne, kdor govori: Gospod,
Gospod...“ Saj poznamo
ta odlomek, ki velja prav za
vsakega izmed članov Cer-
kve.*

*Tudi izobraženec je de-
lavec, čeprav delavec brez
žuljev. Ali sme biti njegovo
življenje mirno in udobno
ob vsem, kar ga kliče?*

*Delati in služiti: brez po-
mislekov in brez prestanka.
To je vsebina krščanske lju-
bezni.*

A. R., Trst

Kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe!

Op. ured.

NAŠ TEDNIK

IZREDEN USPEH SLOVENSКИH
LIST PRI OBČINSKIH VOLITVAH
NA KOROŠKEM

Tako nizkotna volilna propaganda, kot smo jo doživeli pred temi občinskimi volitvami, ni vredna demokratične družbe. Propaganda *ÖVP* (*Avstrijske ljudske stranke*, op. NL) in *FPÖ* (*Avstrijske liberalne stranke*, op. NL) je bila usmerjena v najbolj podla čustva volilcev. Pisanje *Volkszeitung* (glasilo *ÖVP*, op. NL) je jasno dokazalo, kam pes taco moli, povsem razumljivo pa je tudi, da je *FPÖ* prav tako strašila z dvojezičnimi krajevnimi napisi in nevarnostjo ponovne slovenizacije koroške zemlje.

Tako brutalna in za nadaljnji razvoj izredno nevarna znamenja bi morala dati misliti vsem tistim, ki so zakrivilili tako obupno stanje. Vzroki niso v tem, da Avstrija končno začenja izpolnjevati določila državne pogodbe. Vzroki so v tem, da izpolnjuje — kakorkoli že — ta določila šele sedaj in da dolga leta ni hotela nič vedeti o porastu nacističnih in fašističnih sil v državi. Znakov nacifašizma tudi ne izbrišejo diplomatske note, ki svetohlinsko zatrjujejo, da v Avstriji tega ni.

Razvoj *Avstrijske ljudske stranke* je šel v močno desničarske vode. Voditelji so mobilizirali vse sile, tudi tiste, proti katerim so njihovi predniki ustanovili to stranko, le da bi ujeli glasove volilcev. *Socialistična stranka* pa mora pripisati ta poraz svoji lastni politiki. Snubili so nacistice, se jim udinjali, danes pa so jih prerasli prav ti nekdanji negovanci.

Politično vzdušje v državi in še prav posebej na Koroškem nima več veliko skupnega s poštenim političnim bojem za prepričanje ljudi. Politični boj, ki smo mu priča mi, se da primerjati tudi z rokoborbo v prostem slogu, ko lahko vsak počenja, kar se mu zljubi, da le pobije nasprotnika.

Če obe glavni politični stranki nočeta, da bi doživeli znova čase, ki jih menda ni bilo nikoli, se bodo morali njuni voditelji močno zamisliti in predvsem premisliti dobro ter temeljito vse možne posledice. Vrh tega pa Avstrija ne pleše po brezmejnem plesišču: njeno plesišče je precej omejeno. Ena važnih ograd je prav državna pogodba, ki je vrnila svobodo in suverenost Avstriji, poraženki v drugi svetovni vojni.

Za *narodni svet koroških Slovencev* ni bilo nikoli vprašanje, bo li podprl samostojne slovenske liste. Kajti samo občinski možje, izvoljeni na samostojnih slovenskih listah, lahko neovirano zagovarjajo vse interese svojih volilcev. Ne veže jih noben strankarski diktat. Slovenske liste so nastopile s pametnim in dobro premišljenim načrtom, z zahtevami, ki morajo biti zahteve slehernega občana. Občin je bilo 19 (Slovenci so prodrli na vseh, op. NL), dobili smo 3908 glasov in 40 mandatarjev.

Naš tednik, Celovec, 29. marca 1973, str. 1.

ŠOVINISTIČNI IZGREDI V VOLILNEM BOJU NA KOROŠKEM

Samostojni slovenski nastopi so na Koroškem kamen spotike vsem nacionalističnim skrajnežem. Če se peljemo po občinah, v katerih kan-

novice od doma

(Nadaljevanje s str. 3)

bogate arheološke izkopanine iz rimskih časov.

CELJE — Nova specializirana trgovina kmetijskih proizvodov in strojev je ob odprtju v 20 minutah prodalo vso zalogo kosilnic (25) in traktorjev (10). To dejstvo potrjuje, da primanjkuje sodobne kmetijske mehanizacije.

CELJE — Mnogi osamljeni starejši ljudje so našli mirno in brezskrbno stanovanje v domu upokojencev, kjer je zanje dobro poskrbljeno. Kljub vsem ugodnostim, ki jim dom nudi, od vsakdanje do bolniške oskrbe, se pa nekateri ne morejo odločiti za vstop. En razlog je precej visoka mesečna dajatev, druge razloge bomo zaključili, ko se bomo sami postarali. Kaj se dogaja v srcih starejših osamljenih ljudi, vedo le sami.

CELJE — Celjska knjižnica name-rava letos nabaviti 2170 knjig. Od tega bosta dve tretjini knjig za odrasle, ostale za otroke. Knjige bodo predvsem poljudnoznanstvene. S tem želijo zvišati število bralcev. Lani je knjižnica izposodila 150.000 knjig. Da bi knjige zajele čim več ljudi, organizirajo potujočo knjižnico.

ČADRG — Slavolok za buldožerja so pripravili vaščani te majhne in odmaknjene vasi v tolminskih koritih. Vas, v kateri je svoj čas cvetela živinoreja z mlečnimi proizvodi, je v povojnih letih skoraj izumrla. S skupnimi močmi vaščanov in odseljenecv so se lotili gradnje ceste in dosegli uspeh. V vas so že pripeljali avtomobili nekdanjih vaščanov, pa čeprav celo z inozemskimi tablicami. Enotni pri delu, enotni v veselju.

Že od prej vemo, da sta predvsem dva vzroka za občasne krize v izdelovanju in dobavljanju zdravil. Tovarne po eni strani ustavljajo ali zelo omejujejo proizvodnjo tistih zdravil, ki so res poceni (zdravila proti bolečinam). Ker niso uspele dobiti privoljenja za podražitev, omejujejo proizvodnjo. Drugi razlog je v tem, da primanjkuje posameznih surovin za izdelavo zdravil, ker jih dobiva industrija iz uvoza, na svetovnem trgu pa so se substance podražile in zato je tudi ta uvoz manjši.

Direktor Uroš Ruprecht nam je povedal, da so iz zveznega sekretariata sedaj res dobili dopis, ki dovoljuje uvoz manjkajočih zdravil — vendar, kot pravi, realiziranje tega dovoljenja ni tako preprosto. Je namreč v nasprotju z zveznim zakonom o zdravilih, ki so ga sprejeli pred dobrim mesecem dni — zdravila so smatrali za eno redkih področij, kjer naj bi zaradi posebnega pomena za vso državo veljala še zvezna zakonodaja. Ta zakon pa zelo strogo omejuje uvoz neregistriranih zdravil.

Delo, Ljubljana, 4. aprila 1973, str. 3.

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

VERSKE FILMI NA
BEOGRAJSKEM FESTIVALU
ODKLONJENI

V Beogradu je bil 20. festival jugoslovanskega dokumentarnega in kratkometražnega filma od 2. do 7. marca. Vodstvo festivala je odklonilo tri filme producenta *Krščanske sadašnjosti* (centra za koncilski raziskovanje, dokumentacijo in informacijo v Zagrebu).

Krščanska sadašnjost je prijavila *Pozdravljena, Devica*, dokumentarni film o mednarodnem mariološkem in marijanskem kongresu iz leta 1971, *Na obisku s krizantemo*, dokumentarni film o Vseh svetih na zagrebškem pokopališču Mirogoj, in *Tretji z žago*, dokumentarni film o delavcih, ki v mestu žagajo drva z motornimi žagami.

Filmov niso uvrstili v spored, ker je tako sklenila festivalska žirija, ki je film pregledala in odbrala tiste, ki naj se pomerijo za eno izmed festivalskih nagrad. Vse ostale filme, ki ne pridejo v poštev za tekmovanje, prikazujejo informativno med festivalom. Filmi *Krščanske sadašnjosti* niso prišli niti do informativnega programa. *Krščanska sadašnjost* o tem do sedaj še ni prejela uradnega pojasnila.

Na konferenci za tisk je direktor festivala povedal, da so nekatere filme vzeli s programa. Filmov *Krščanske sadašnjosti* ni omenil, dokler ni po njih vprašal časnika. Predsednik žirije je prebral obrazložilne besede, da „šteje festivalska žirija za svojo moralno in družbeno obveznost, da filmov ne vključi v spored zato, ker bi se v nasprotnem primeru pregrešila zoper načelo o ločitvi Cerkev in države“. Dalje je rečeno, da imajo filmi religiozen značaj in spadajo v krog privatnega prikazovanja.

Časnikar je vprašal, če so morda v filmih kakšne osti proti naši družbeno politični ureditvi. Odgovor je bil nikalen.

Svobodna Slovenija, Buenos Aires, 5. aprila 1973, str. 1.

DNEVNIK

„GLAS KONCILA“ SPET
ZAPLENJEN

Kazenski senat okrožnega sodišča v Zagrebu je trajno prepovedal razširjenje sedme številke časopisa *Glas koncila* z dne 1. aprila 1973 zaradi vrste člankov, ki zajemajo zlagane, popačene in alarmantne vesti ter povzročajo vznemirjenje občanov. To so članki *Nepričakovano ogroženo nadaljevanje sporazumevanja med Sveto stolico in češkoslovaško vlado*, dalje *Incident v Olomucu* in *Vera v Sovjetski zvezi* s podnaslovom *Rdečearmejec in Bog*.

Po mnenju kazenskega senata je v teh člankih položaj katoliške Cer-

črto, da bodo letos izdelali 22.000 motorjev.

KOPER — Kemična industrija „Iplaz“ gradi s pomočjo domačih in tujih firm novo tovarno, ki bo začela obratovati letos julija. V novi tovarni bodo izdelovali disperzije.

KRŠKO — „Gubčev kovanec“, v štirih izvedbah po osnutku Vladimira Štovička v spomin na 400-letnico slovensko-hrvaškega upora, je že v prodaji. Izdalo ga je numizmatično društvo. Cena srebrnika je 150 dinarjev, pozlačene kovanca pa 60, posrebrenega 40 in bronastega 30 din.

KRŠKO — Atomska elektrarna v Krškem bo za slovensko gospodarstvo zelo velikega pomena. Da bi se energija dobro porazdelila, je v načrtu povezava te elektrarne z dravskim sistemom. Potekal bo preko Vetrnika na Kozjanskem mimo Podčetrtrka, pod Bočem in Donačko goro proti Mariboru. Trasa za daljnovod bo široka 100 m, na njej bosta tekla dva daljnovoda. Hiše pod daljnovodom bodo porušili, prizadeti pa bodo dobili primerno odškodnino. Zaradi visoke napetosti bo moten televizijski prenos in bodo zanj potrebne posebne ojačevalne antene. Daljnovod bodo gradili z mednarodnim posojilom. Prvi del bo dograjen do leta 1975.

LAŠKO — V sosednji vasi Rečica je 6. aprila na novih tovarniških poslopijih nastal požar in povzročil po prvih podatkih 10 milijonov škode. Novo tovarno, zgrajeno po preusmeritvi programa rudnika Laško na drugo dejavnost, bi morali odpreti za letošnji dan rudarjev, 3. julij. Vzrok požara naj bi bilo varjenje na strešni konstrukciji.

LJUBLJANA — Pesnik Lojze Krakar predstavlja s svojo doktorsko disertacijo Goethejev vpliv pri slovenskih književnikih. Goethejeva umetniška in literarno kritična beseda je pri nas prisotna že preko 200 let. Krakarjevo delo je sicer znanstveno, a je pisano v lepem in razumljivem jeziku.

VARNOSTNI PAS

„Vremenarji nam napovedujejo hladne in deževne prvomajske praznike.“

„Pa se ne boje, da bi jih ožigosali za sovražnike delovnega ljudstva?“

TOVARIŠI, DOSEGLI SMO ŽE TAKO VISOK ŽIVLJENJSKI STANDARD, DA GA VEČINA PROLETARCEV NE DOSEŽE VEČ.

Delavec sprašuje človeka z ogromno hišo, kako si jo je mogel zgraditi.

„Od ust sem si odtrgoval,“ je ta pojasnil.

Delavec pa: „Od čigavih?“

LAHKO SMO PONOSNI, DA DINAR NI KRIV ZA SVETOVNO MONETARNO KRIZO.

„Radovedna sem, kje predsednik Bijedić kupuje fižol, da ga dobi po 700 dinarjev.“

„Po mojem pri nas, a ga je najbrž kupil samo pol kile.“

„TI SE BOŠ MASKIRAL V KRAVO, JAZ PA V POTROŠNIKA.“

„KAKŠNO ZVEZO PA IMA TO?“

„IMA JO. KRAVE MOLZEJO MLEKARNE, POTROŠNIKA PA VSI OSTALI.“

Če si že svoje sreče kovač, ne uporabljal svojih bližnjih za nakovalo!

DO ZDAJ SO NAS POTROŠNIKE VARALI NA VSE MOGOČE NAČINE, ZDAJ PA NAS VARAJO TUDI ŽE NA NEMOGOČE NAČINE.

V mesnici.

Ženica: „Kaj še ne bo konca te mesne krize?“

Mesar: „Kakšne krize neki! Saj ste dobili pol kile kosti za juhico.“

SVET JE SICER VELIK, NORCEM PA VSEENO NE BOSTE POBEGNILI.

Če temelji popuščajo, se najbolj tresejo vrhovi.

ENI SO ŠE VEDNO UPRAVIČENI, DA BOGATIJO.

Uspela integracija: en direktor zna brati, drugi pa pisati.

VIDEL SEM LJUDI, KI SO SE ZGRAŽALI NAD MLADINO, KER NISO VEDELI, DA GLEDAJO SVOJE OTROKE.

Mesar gospodinjici: „Kaj pa boste z mesom? Saj tako ni elektrike, da bi ga spekli.“

ZDAJ BOMO TOREJ GRADILI DELAVSKA STANOVANJA. KAKŠNA SMO PA DOSLEJ?

- Družbena za izbrano družbo.
- Takšna, da stanovalcem ni bilo treba prispevati lastne udeležbe, delavec jo bo pa moral.
- Vile za sinove delavskih družin.

KAKO SE PRAVI DEVALVACIJI PO DOMAČE ALI VSAJ DRUGAČE?

- Din Din Pau. (Pa Ne Mau.)

ČE KDO NEPRESTANO SEDI V HLADU, ŠE NE POMENI, DA SE NE MORE POKVARITI.

V gostilni. Natakar gostu: „Želite h krompirju kaviar ali regrat? Cena je ista.“

ZA GOLJUFE SVININA, ZA PREVIDNE TELETINA BREZ KOSTI, ZA DRUGE PA KURJI ŽELODČKI.

Po Pavlihi

SOCIALNA DIFERENCIACIJA

kve in svobode veroizpovedi v vzhodnoevropskih socialističnih državah prikazan tendenciozno in provokativno, da bi javnost dobila napačno predstavo o neprimernosti socialistične družbene ureditve za državljane-vernike. Ti članki so žalitev češkoslovaške vlade, njenega novinarstva in duhovniškega združenja.

Dnevnik, Ljubljana, 6. aprila 1973, str. 3.

SIJ SLOVENSKE SVOBODE

ALI SE BODO ZDA
IZENAČILE Z ZSSR?

Če bi hotela ZDA svoj „izkoriščevalski, protiljudski“ kapitalistični red vsaj za silo in zgolj na zunaj izenačiti z „naprednim“ sovjetskim socializmom, bi morala ameriška vlada zmanjšati zasebne in državne plače za 75%, uničiti 45 milijonov družinskih televizijskih sprejemnikov, preorati 95% vseh tlakovanih cest v deželi, prisilno preseliti 60 milijonov Američanov nazaj na kmete, zmanjšati izdelavo v naftni ter jeklarski industriji za dve tretjini, vreči v staro železo 95% vseh motornih vozil, razdreti 33% vseh železniških prog, vzeti svojim državljanom 90% telefonov, podreti 70% hiš in stanovanj itd.

Večina v Organizaciji združenih narodov, ki jo sestavljajo razne be-raške socialistične in podčastniške diktature za zaostalih področij sveta, je neomajno dosledna v zahtevah po demokratičnih volitvah in uvedbi večstrankarskega sistema v tako imenovanih „fašističnih“ deželah, recimo v polkovniški Grčiji, Španiji, Portugalski, Braziliji.

Če bi ta mednarodna bratovščina, najbolj licemerska v zgodovini človeštva, bila dosledna, bi morala to terjati še od naslednjih svojih članic: Albanije, Alžirije, Bangladeša, Bolgarije, Burme, Belorusije, obeh Kongov, Kube, Češkoslovaške, Etiopije, Gvineje, Madžarske, Iraka, Kenije, Libije, Malawija, Mongolije, Nigerije, Poljske, Romunije, Ruande, Južnega Jemena, Sudana, Sirije, Ukrajine, ostale Zveze sovjetskih socialističnih republik, Egipta, Tanzanije in Jugoslavije.

Sij slovenske svobode, Buenos Aires, 31. marca 1973, str. 1.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

OB SOBOTAH NA BREZPLAČNO DELO

Delavsko samoupravljanje v Jugoslaviji je po polnih dveh desetletjih še vedno bolj obrednik kot resničnost. Zgled za to je *Elektroindustrija* v Nišu.

Tisoč dinarjev (160 mark) je tudi po jugoslovanskih merilih siromašna mesečna plača za strokovnega delavca z ženo in otrokom. Miodrag Milosanović, galvanizer *Elektroindustrije (Ei)* v Nišu, dela že leta za to plačo.

No, z blagoslovom delavskega samoupravljanja in njegovim lastnim jeznim soglasjem mu bo še ta skrčena npr. vsakokrat, ko ne bo za proizvodnjo potrebne pošiljke surovin o pravem času. Za proizvodnjo potreb-

LJUTOMER — V Ljutomeru bodo dobili najsodobnejšo mlekarno. Montažna in obrtniška dela že gredo h kraju. Domači in tuji strokovnjaki preizkušajo nove naprave, ki bodo omogočale avtomatizirano proizvodnjo. Ljutomerski siri — parmezan, grojer, ementalec — čajno maslo in drugi mlečni proizvodi so že sedaj znani doma in na tujem.

LOGARSKA DOLINA — Mozirska občina je letos dobila 29 milijonov dinarjev za asfaltiranje ceste v tej dolini do Solčave. Tako bo ostalo le še nekaj kilometrov makadama. Žalostno je, da ta dolina poleg planinskega doma nima ničesar, kar bi bilo zgrajeno po vojni. Trenutno prenavljajo telefonsko omrežje.

MURSKA SOBOTA — V mestu in okolici je bilo v minulem letu 30 samomorov. Podatki povedo, da so samomorilci starejši od 30 let. Med najpogostejše razloge za samomor štejejo duševne bolezni, ljubosumnost, alkoholizem ter izoliranost od življenja in družbe.

MURSKA SOBOTA — Tu se posebej trudijo za vzgojno varstvene ustanove, kjer so predvsem otroci zaposlenih staršev. V minulem letu so za ta namen uredili več prostorov, otrokom pa poskrbeli vse potrebno.

NOVO MESTO — Nočno delo pekov je minilo. Testo se ne bo več mesilo ob uri strahov, ampak šele zgodaj zjutraj. Prav tako bo pekarna počivala čez nedeljo. S sodobno delovno tehnologijo peki lahko v krajšem času opravijo svoje delo.

PIRAN — V začetku meseca aprila so izvedli v mestu posebno akcijo, da bi stopili v čim bolj privlačnem vzdušju v pomladne dni. Občani so očistili okolico svojih hiš, turistično in komunalno društvo pa je poskrbelo za urejenost parkov in za čistočo po trgih in ulicah.

PIRAN — Gotski križ iz obdobja okoli leta 1300 je po enoletnem

restavriranju dobil prvotno podobo. Nahaja se v krstilnici ob stolni cerkvi. Je velike umetniške vrednosti in za umetnostne zgodovinarje ter restavratorje veliko odkritje. Telo Križanega je bilo desetkrat preslikano.

POSAVJE — Cviček, bizeljčan in virštanjska črnina so na slovenskem trgu vse bolj iskana vina. Na žalost se dosedanji vinogradi izčrpavajo, sredstev za obnovo in nasade novih vinogradov pa je vedno manj.

PTUJ — Ptujski karneval je bil letos po udeležbi nastopajočih (1500) in obiskovalcev (40.000) največji od dosedanjih. Dopoldne so nastopile folklorne skupine, popoldan pa je bil na sporedu karnevalski spored in pohod po mestu.

PTUJ — Mesto in okolica bosta dobila novo pokopališče v Rogoznici. Novo gradnjo je narekovala prostorna stiska na dosedanjih pokopališčih v Ptuj in Rogoznici. Predvidena je tudi gradnja več mrljskih vežic, poslovilne dvorane, secirnice, sanitarij in prostorov, ki jih uporablja uprava pokopališča. Za stari pokopališči je predvidena 20-letna mirovna doba.

PTUJ — Trinajstletna deklica iz okolice Ptuja, učenka 8. razreda, je v ptujski bolnici rodila dvojčka.

RADENCI — 31. marca so v Radencih odprli novo gostinsko šolo, ki je bila zgrajena v rekordnem času. Nova zgradba ima 12 učilnic s pripadajočimi učnimi kabinetmi, kuhinjo, telovadnico in prostori za praktični pouk.

RIBNICA na POHORJU — Ta kraj je zelo oddaljen od dosedanjih zdravstvenih središč, ima popolno osemletko in veliko okoliškega zaledja. Prebivalci zgubijo veliko časa in doživijo mnogo neprijetnosti ter bolečin, ko se morajo odpravljati na dolgo pot do zdravnikarja. Zdaj bodo občani s samoprispevkom pomagali, da bodo dobili v najkrajšem roku novo ambulanto.

SLOVENSKA BISTRICA — V občini je 500 nezaposlenih. Med nji-

na pošiljka pride, žal, pogosto z zamudo, a tega gotovo niso krivi delavci: *Ei*, najpomembnejši koncern južne Srbije, pogosto nima denarja, da bi plačal surovine.

A za to, natančno vzeto, spet ne nosi on sam krivde. Njegovi odjemalci — socialistične trgovinske organizacije ali gospodarsko propale Jugoslovanske državne železnice mu plačujejo račune za poslano blago s takšno zamudo, da prejemki pogosto ne zadoščajo niti za kritje obresti njegovih dolgov.

Sedaj je koncern obiskala še splošna bolezen slabokrvnega jugoslovanskega gospodarstva, za v pomanjkanju živečega galvanizerja Milosanovača in njegovih 23.000 stanovskih tovarišev pač slaba tolažba.

Kaj pomaga tu vse samoupravljanje! V 23 letih obstoja koncerna *Ei* niso dobili delavci v 45 podružničnih podjetjih niti toliko vpogleda, da bi razumeli notranji potek tega hudega propadanja. Nagonsko vedo: žrtvovati morajo oni, delavski razred, kateremu pripada po ustavi „odločati o delavskih razmerah in plači“.

V zajetnem sanacijskem programu stoji, da morajo iti zato, da bo *Ei* malo zadihala, vsi deset nedelj brezplačno na delo. Tri leta se morajo odpovedati petim odstotkom plače. Poleg tega zahteva od njih program nujno, da majhno vsoto, ki jo vsak sam določi, od svoje povprečne mesečne plače 1.200 dinarjev, nalagajo v hranilni stabilizacijski sklad podjetja. Od teh naložb bodo dobili obresti, ki so pa nižje kot propadajoča kupna moč denarja (lani je dinar izgubil 17% vrednosti).

Prav gotovo deluje vsaj — samoupravljanje polomije. Očitno narekuje skrb za delovno mesto vzajemno voljo žrtvovanja.

Proizvodnja in prodaja sta videti tako brez glave, da niti direkcija nima več pregleda nad njima. Citat iz poročila nekega direktorja: „Bilo je vse tako zapleteno, da niti ni bilo več jasno, kdo je kriv, da načrt ni bil izpolnjen.“

Spiegel, 2. aprila 1973.

ZAROTA ZAHODNE REAKCIJE PROTI JUGOSLAVIJI?

V jugoslovanskem tisku je postala trditev o „zaroti zahodnih reakcionarnih krogov“ proti Jugoslaviji kliše, ki je dnevno v rabi. Medtem ko dajo komaj kakšen konkreten podatek o vsebini in naravi te zarote, so pa nekateri njenih pomočnikov, predvsem zahodni časnikarji, predmet poimskih napadov.

V najnovejši izdaji navaja beograjski vojaški tednik *Fronta* poleg takih zarotniških evropskih in ameriških „trubadurjev reakcionarnih sil“ tudi bivšega jugoslovanskega partijskega voditelja Milovana Djilasa kot protikomunista in protimilitarista in — kar je zanj še slabše — kot „izdajalca in sovražnika ljudstva“. Cilj članka je, kot je to v njem samem odkrito povedano, razkrinkati „laži“ teh dozdevnih zarotnikov, češ da se Jugoslavija nagiba v neostalinizem.

Vznikne vprašanje, ali je to sredstvo peresnega boja primerno: ali ne bodo s primitivnim črno-belim slikanjem takih trditev potrjene prav tiste napovedi, ki jih hočejo te trditve ovreči?

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 19. marca 1973.

DVOJNA MORALA LEVIH „MORALISTOV“

Walter Scheel (zunanji minister ZR Nemčije, op. NL) je hotel spomladi potovati v Atene. Odkar je njegov načrt zagledal dan, je bilo čuti proti njemu pomisleke: ali sme naš zunanji minister obiskati grške diktatorje?

Obisk so oporekale že takoj skrajna leve skupine s svojimi predstavniki v parlamentu. Opozarjali so na to, da vladajo v Grčiji diktatorji, ki ne trpijo svobode mišljenja, ki ne prenesejo sindikatov in ki imajo v ječi mnogo svojih političnih nasprotnikov; s takimi zatiralci se ne bi smel zunanji minister demokratske Zvezne republike družiti.

Slične stvari smo slišali, preden je potoval lani Scheel v Madrid. Besede so obakrat zvenele kot moralno važne.

mi predstavljajo posebno težavo mladi ljudje pod 18 leti starosti. Od teh petstotih prejemajo le trije socialno podporo. Premalo je delovnih mest. Tovarne izbirajo le najbolj zdrave in krepke delavce, ker od njih pričakujejo največ. Ostali, ki nimajo iste sreče, ostajajo doma, ne da bi si mogli ustvariti človeka vredno življenje. Poseben problem so invalidi in nezaposlena dekleta.

SLOVENSKE KONJICE — Osnovne šole v tej občini se lahko ponašajo z izredno dobrim učnim uspehom. Že tri leta vodijo na lestvici učnih uspehov v celjskem območju.

SNEŽNIK — Slovenski medved (njega kožuh) je na mednarodni razstavi v Turinu dobil prvo nagrado z izredno oceno 419,50 točke. Ustreljen je bil na Snežniku. Lovske družine se prizadevajo, da bi medvedi, ki živijo v Sloveniji (okrog 150 jih je), ostali nekakšen nacionalni rezervat.

SV. JURIJ — Šentjurška občina spada med manj razvite, kljub temu pa je opaziti od Štor do Grobelnega same nove moderne hiše in naselja. Stare kmečke hiše se počasi spreminjajo v lepa poslopja in tako eno z drugim ustvarja prijetno bivanje in lep zunanji videz novih naselij.

ŠEBRELJE — Vas je eno večjih naselij v idrijski občini, pa je še vedno brez luči. Vaščani so si sicer sami naredili dve „elektrarni“, a žarnice komaj brlijo. Letos bo 72 domačij v vasi in okolici dobilo novo silo v svoje domove. Veliko del bodo vaščani opravili sami.

ŠOŠTANJ — Šoštanjsko sodišče ima vedno več dela. V minulemu letu je imelo 9000 obravnav (leta 1965 le 5400). Porast kazenskih zadev je iskati v vse bolj zrahljani družbeni disciplini občanov in organizacij, v premajhni notranji kontroli v delovnih skupnostih, v vse večjem prometu na cestah in v hitrejšem odkrivanju kaznivih dejanj. Isti pojav opažajo tudi v drugih občinah.

Vendar ostane od moralne teže malo, če pomislimo, kako se vedejo ti oporekovalci nasproti diktaturam drugih barv.

En zglod: Predsednik vlade Brandt se je napovedal za april v Beogradu. Tudi v Jugoslaviji vladajo diktatorji. Ne dopuščajo — vsaj zadnje poldrugo leto ne — nobenega političnega mnenja razen svojega. Jugoslovanski sindikati so zdaj spet od partije vódene navidezne organizacije. Političnih pripornikov je v Jugoslaviji na stotine, med njimi mnogo na zastrašljivo visoke zaporne kazni obsojenih razumnikov. A nihče od naših političnih poštenjakovičev na levi ni doslej oporekal Brandtovemu potovalnemu načrtu.

S tako politično moralo, ki ni nič drugega kot veliko ime za male politične koristi, se ne kaže dalj ukvarjati.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 7. aprila 1973.

DOGOVARJANJE VATIKANA Z VZHODOM — BREZ SADOV?

Znaki zблиžanja med Vatikanom in Vzhodno Nemčijo so se zadnji čas pomnožili, z njimi pa tudi znamenja odločnega neugodja pri zahodno-nemških škofih.

Vsekakor je obvisela vzhodna politika Casarolija (tajnika za izredne zadeve v vatikanskem Državnem tajništvu, op. NL) na splošno v zraku. Češkoslovaški katoličani še prav nič ne čutijo zdravilnih učinkov, ki si jih je obetal kurijski „zunanj minister“ od svojega dogovarjanja s praško vlado. Preroda madžarskega katolicizma, ki naj bi sledil odpoklicu Mindszentya iz Budimpešte, ni. In poljska Cerkev živi še danes mnogo bolj od vpliva kardinala Wyszyñskija kot od diplomacije, s katero Vatikan že leta spodkopava ta vpliv.

Cerkve v „socialističnih“ državah nimajo za zdaj nikakršnih drugih rezervnih sil kot trajni odpor na kraju samem, ki ga pa lahko Vatikan s poskusi sporazumevanja, ostajajočimi v zraku, le slabi.

Neue Zürcher Zeitung, 20. marca 1973.

PRITOŽBE KRISTJANOV VZHODNOEVROPSKIH DRŽAV

Spoštljivi, a krepki protest nemških škofov je po vsebinski plati ponovitev nemega, a bolečega protesta njihovih sobratov na Poljskem, Češkoslovaškem in Madžarskem. Vsi odklanjajo diplomacijo, ki pozablja katoličane in jih pušča v rokah njihovih zatiralcev brez zaščite, diplomacijo, ki sanja o nemogočih stečičih na vrhu. Sklepajo pogodbe, podpisujejo dogovore, a življenjske razmere se za duhovnike in vernike ne spremenijo. Pregarjanje se ne poleže, brezbožna propaganda in trpinčenje se nadaljujeta.

Po podpisu so komunistične vlade bolj proste kot prej pri zatiranju, Cerkev pa je manj svobodna kot prej, da bi o tem govorila. Vzhodni kristjani tožijo, da so njihove duhovne dobrine žrtvovane političnim razlogom.

Tempo, 21. marca 1973.

PREGANJANJE DUHOVNIKOV V ALBANIJI

K nedavni novici, da je bil v Albaniji ustreljen katoliški duhovnik, ki je krstil otroka, je vatikanski radio poročal:

„V Albaniji umirajo zadnji duhovniki. Ovirajo jih, da bi opravljali službo ali pa so slabega zdravja zaradi mnogega preganjanja, ječ in koncentracijskih taborišč. Danes živijo pri sorodnikih in prijateljih. To je žalostni uspeh načrta, ki je z mrzlo preračunanostjo in z doslednim izvajanjem v najmanjših podrobnostih pripeljal Albanijo do tega, da se je proglasila leta 1967 za prvo brezbožno državo. Popolna odprava cerkvene oblasti, brezobzirno zatrtje verskih in bogočastnih prostorov, zadušitev vsake oblike krščanskega življenja so bile stopnje programa, ki naj katoliško Cerkev v deželi popolnoma uniči. Najprej so padli svetni duhovniki, tem so sledili jezuiti, potem so prišli na vrsto frančiškani. Od 120 domačih duhovnikov jih je bilo 70 preganjanih.“

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 2. aprila 1973.

— da se oddahneta —

„O, Janez,“ reče na cesti Peter mimoidočemu možu, „kako si se spremenil: prej si bil bolj eleganten, veliko bolj suh, prej si imel še lase in prej...“

„Trenutek, prosim,“ je odgovoril ta, „jaz sploh nisem Janez.“

„Kaj, tudi ime si zamenjal?“

„Ali imate otroke?“ vpraša gospodar hiše moža, ki hoče najeti stanovanje.

„Ne.“

„Ali imate klavir?“

„Ne.“

„Ali pogosto poslušate radio ali gramofon?“

„Redko.“

„Dobro. Če poleg tega obljubite, da boste v stanovanju vedno hodili v copatah, vam je na razpolago.“

„Hvala lepa. Le na nekaj bi vas rad takoj skraja opozoril: moje navilno pero majčkeno škriplje.“

Ameriški dnevnik je razpisal nagrado za najboljši odgovor na vprašanje: „Kako naj se obleče moja žena za večerno slovesnost?“

Najboljši odgovor se je glasil: „Hitro.“

Pred šolo stoji napis: „Pazite, da ne povozite šolarjev!“

Neki šolar je pripisal: „Rajši povozite učitelje!“

Mož dobi od finančnega urada nazaj svojo davčno izjavo s pripombo: „Prosim, izpopolnite! Pogrešamo dohodke vaše žene.“

Odpisal je: „Jaz tudi.“

„Dobri prijateljici“ sedita pri trizerju in se pogovarjata.

„Pomisli,“ pravi poročena, „večera je pri nakupovanju neki gospod nagovoril z gospodično.“

„Komu naj bi pa prišlo na misel, da se je hotel kdo s teboj poročiti!“

Musliman se je hotel dati krstiti. Vprašal je nekega kristjana, kako naj se za ta obred obleče.

„Zelo težko ti je dati kak nasvet. Naši so pri krstu v plenica.“

„Zakaj greš vedno na balkon, kadar se vadim v petju?“ vpraša žena moža.

„Zato, da ne bodo sosledje mislili, da te preteparam.“

Sodnik: „Povejte po pravici: ali ste zagnali stol v svojo ženo ali ne?“

Obtoženi: „Sem.“

Sodnik: „In vam je žal?“

Obtoženi: „Seveda, saj je bil skoraj nov.“

„Nikar si nič ne domišljaj! Kar si ti, sem jaz že davno, ti vol neumni!“

Gost nataraku: „Na jedilnem listu je mnogo rib. Katere so najbolj sveže?“

Natarak: „Sardine v olju!“

„Natarak, ali je to čaj ali kava?“

„Po čem pa diši?“

„Po terpentinu.“

„Potem je kava. Naš čaj diši po milu.“

Žena možu: „Možek, če pelješ otroka na sprehod, bom pomila posodo namesto tebe.“

Nezvesta žena je dobila od moža telegram: ČE NE PRIDEŠ VEČ DOMOV STOP TI VSE ODPUSTIM STOP

Carinik potniku ob prehodu meje: „Saharin, kamenčki, devize?“

Potnik: „Hvala, vsega tega imam že poln kovček.“

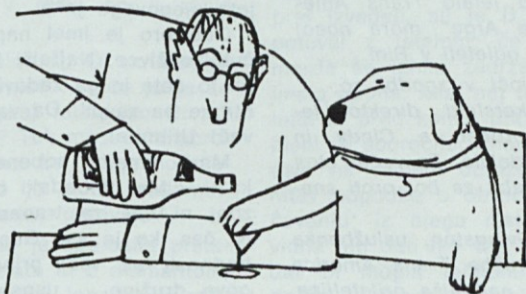
Žena obvezuje glavo možu — prej ga je namreč z valjarjem po glavi. Med obvezovanjem žena govori: „Revček, le kaj bi ti brez mene...?!“

Neko ameriško podjetje je razpisalo nagrado za najboljši predlog, kako naj se reši iz finančnih težav. Prvo nagrado — 100 dolarjev — je dobil fant, ki je predlagal, naj dajejo v bodoče za take predloge le po 10 dolarjev.

Igralec, ki je nastopil v svoji prvi vlogi, je ves navdušen po igri vprašal svojo nevesto:

„No, ali nisem bil odličen?“

„Ne morem natančno povedati,“ je ona odgovorila, „kajti prav tedaj sem morala zakašljati, ko je prišlo tvojih sedem besed na vrsto.“

Kapetan Vernon Demerest, eden najbolj sposobnih, a tudi domišljavih pilotov družbe Trans Americ. Nocoj bo nadzoroval pilotiranje „Zlate Argo“.

Gwen Meighen, glavna stewardesa nocojšnjega poleta.

D. O. Guerrero, finančno propadli podjetnik z napol omračenim umom, se hoče vkrčiti v letalo in ga nekje nad Atlantskim oceanom spustiti v zrak s pomočjo peklenškega stroja, ki ga nosi s seboj. Tako bo z izplačano zavarovalnino vsaj po smrti malo pomagal svoji ženi Inez.

Slepa potnica Ada Quonsett, ki so jo zalotili na letalu iz Los Angelesa in jo nameravajo z Lincolnovega letališča poslati spet nazaj v Los Angeles.

Melov brat Keith, uslužbenec radarske kontrole poletov. Zaradi občutka sokrivde pri neki letalski nesreči si namerava nocoj vzeti življenje.

Joe Petroni, izvedenec za reševanje letal iz blata ali snega. Nocoj skuša rešiti iz snega reaktivca Aero-Mexicana.

Guerrero se vozi v avtobusu na letališče. Pri tem živčno premišlja, ali se mu bo nocojšnji načrt, spustiti letalo v zrak, posrečil.

Bo ta avtobus sploh kdaj pripeľjal na letališče?

Otroci tiste italijanske družine so se glasno podili gor in dol po prehodu. Nekaj sedežev za D. O. Guerrero je njihova mati še zmerom žlobudrala v italijanščini svojemu možu; v naročju je imela dete, ki je na ves glas jokalo. Zdelo se je, da niti žena niti mož ne čujeta njegovega joka.

Guerrero je imel napete in občutljive živce. Najrajši bi bil zgrabil to dete in ga zadavil, na druge otroke pa zavpil: Da vas ne slišim več! Utihnite!

Mar nimajo nobenega občutka? ... Mar ti bedaki ne vedo, da zdaj ni čas za trapast klepet... Ni čas, ko je vsa Guerrerova prihodnost, ali vsaj prihodnost njegove družine... uspeh njegovega

skrbno pripravljenega načrta... vse, vse odvisno od tega, ali bo imel na letališču dovolj časa.

Eden od podečih se otrok — deček približno petih, šestih let s privlačnim, razumnim obrazom — se je spotaknil v prehodu in padel postrani na prazen sedež zraven D. O. Guerrero. Loveč ravnotežje, je iztegnil roko in zadel z njo kovček na Guerrerovih kolenih. Kovček je zdrknil proti tlam in Guerrero je iztegnil roke za njim. Uspešno mu je, da ga je zadržal, preden je padel na tla, potem se je obrnil k otroku, obraz je imel spačen od besa, in zamahnil z roko, da bi ga udaril.

Otrok ga je gledal s prestrašenimi očmi. Tiho je rekel: „Oprostite!“

Guerrero se je komaj obvladal. Morda ga gledajo drugi potniki. Če ne bo pazil, bo spet pritegnil pozornost nase.

„Prehrupen si!“ mu je rekel.

Otrok je resno prikimal. Še zmerom je stal tam.

„Je že dobro,“ je rekel Guerrero. „To je vse. Poberi se!“

„Ja,“ je rekel deček. Njegove oči so bile neprijetno odkrite in za trenutek se je Guerrero spomnil, da se bodo ta otrok in vsi drugi vkrčali v isto letalo. Toda to ni ničesar spremenilo. Zdaj ni mogel biti čustven. Nič več ga ni moglo odvrniti od njegove name-re. Vrh tega bo, kakor hitro se bo zgodilo, ko bo povlekel vrvice na svojem kovčku in bo letalo razpadlo, vse brž končano, še preden bo kdo — posebno otroci — kaj opazil.

Deček se je obrnil in se vrnil po prehodu k materi.

Končno! Avtobus je povečal hitrost... zdaj je vozil z veliko hitrostjo. D. O. Guerrero je videl skozi vetrobransko steklo, da se je promet zredčil, druge luči pred njimi so se hitreje premikale. Morda pa bodo vendarle prispeli na letališče pravočasno, da sklene zavarovanje, ne da bi mu bilo treba zbuditi pozornost.

Mučiti ga je začela nova skrb.

Kaj, če si je tisti uslužbenec, ki se je tako čudil, ker ni imel s seboj nobene prtljage, spomnil na

arthur hailey:

letališče

Dosedanja vsebina:

Neki petek v januarju zvečer. Lincolново mednarodno letališče v državi Illinois v ZDA dela v zelo težavnih okoliščinah: zvija se od najhujšega snežnega viharja.

Na vzletišču je proga 3-0 neuporabna, ker jo zagraja reaktivca Aero-Mexicana, ki se je pogreznil globoko v plundro ob vzletni stezi.

Vrhunsko letalo Trans Americ „Zlata Argo“ mora nocoj ob 22. uri odleteti v Rim.

Nastopajoči v zgodbi so:

Mel Bakerfeld, direktor letališča, poročen s Cindy in oče dveh deklic. Ta večer stoji pri mizi štaba za boj proti snegu“.

Tanja Livingston, uslužbenka letalske družbe Trans Americ in Melova najboljša prijateljica.

ta pripetljaj, potem ko je avtobus odpeljal? Guerrero je vedel, da je bil takrat živčen. Kaj, če je uslužbenec to opazil in pozneje kaj posumil? Pogovoril se je s kom, morda z nadzornikom, in ta je mogoče že telefoniral na letališče. Morda že v tem trenutku čaka na avtobus policija, da zasliši D. O. Guerrera, da odpre njegov edini mali kovček s prekletim dokazom.

Prvikrat se je D. O. Guerrero vprašal, kaj bi se zgodilo, če ga zalotijo. Prijeli bi ga, zaprli. Tedaj je pomislil: preden bo dovolil, da se to zgodi... če ga bodo zadržali, če bo videl, da ga bodo neogibno razkrinkali..., bo povlekel pentljo na kovčku in spustil v zrak sebe in vse ljudi v bližini.

Iztegnil je roko. Pod držajem na kovčku se je dotaknil pentlje in jo držal. To ga je pomirjalo... Sedaj bo za hip poskusil misliti na kaj drugega.

Vprašal se je, ali je Inez že našla njegovo sporočilo.

Našla ga je.

Inez Guerrero je prišla utrujena v ubožno stanovanje v 51. ulici, sezula čevlje, ki so jo tiščali, ter slekla plašč in ruto, premočeno od raztopljenega snega. Vedela je, da si je nalezla prehlad, in čutila utrujenost po vsem telesu. Danes je imela v kavarni več dela kakor navadno, gostje so bili bolj skopuški, napitnina manjša. Vrh tega se mu še ni bila privadila, zato jo je še bolj izčrpavalo.

Precej časa je minilo, preden je opazila listek na mizi v dnevni sobi.

*Nekaj dni me ne bo, odpotujem. Upam, da te bom kmalu prese-
netil z ugodnimi novicami.*

Malokaj je presenetilo Inez, kadar je šlo za njenega moža; zmerom je bil nepreračunljiv in v zadnjem času že kar nespameten.

Toda prvi stavek jo je spravil v zadržavo. Kam neki odpotuje D. O. za 'nekaj dni'? Prav tako si ni znala razložiti, od kod ima denar. Prejšnji večer sta bila Guerrero zbrala ves denar, ki jima je še ostal. Vsega je bilo dvaindvajset dolarjev in nekaj centov. Poleg tega denarja sta imela samo eno stvar, ki bi se jo splačalo zastaviti

v zastavljalnici, ta pa je bila njena — prstan njene matere, od katerega se doslej ni hotela ločiti. Toda morda bo moral proč tudi ta.

Inez je sklenila, da ne bo več razmišljala o tem, ampak legla, kot je nameravala. Preveč je bila utrujena, da bi se zaskrbljeno vprašala, kako se imata njena otroka, čeprav se ji sestra iz Clevelanda, pri kateri sta bila, že več kot teden dni ni javila. Ugasila je edino luč v dnevni sobi in odšla v tesno, natlačeno spalnico.

Ni mogla najti spalne srajce; zdelo se ji je, da je neko premetaval stvari v predalniku. Naposled jo je našla v predalu s tremi srajcami D. O.; drugih srajc ni imel, torej ni bil vzel s sabo rezervnega perila, kamorkoli je že odpotoval. Pogled ji je pritegnil zganjen rumen list pod eno srajco. Vzela ga je in razgrnila.

Rumeni papir je bil obrazec, izpolnjen s pisalnim strojem, kopija. Ko je Inez videla, kaj drži v roki, je nejeverno sedla na posteljo. Da bi se prepričala, da se ne moti, je znova prebrala obrazec.

To je bila pogodba o obročnem odplačevanju, sklenjena med družbo Trans America Airlines in D. O. 'Buerrerom' — opazila je, da je priimek napačno napisan. Iz nje je bilo razvidno, da je D. O. 'Buerrero' prejel povratno letalsko vozovnico za turistični razred do Rima, da je plačal sedemindvajset dolarjev v gotovini in se s tem obvezal, da bo razliko štiristo sedemindvajset dolarjev skupaj z obrestmi plačal v štiriindvajsetih mesečnih obrokih.

To je bilo nesmiselno.

Inez je osuplo strmela v rumeni obrazec. V glavi so ji rojila vprašanja.

Zakaj je sploh D. O. potreboval letalsko vozovnico? In če jo je že potreboval, zakaj ravno do Rima? Kaj pa denar? Teh mesečnih obrokov vendar ne bo mogel odplačati. Od kod je dobil sedemindvajset dolarjev gotovine?

Na lepem se je spomnila prstana; bil je iz zlata in z diamantom, vdelanim v platino. Inez ga je red-

no nosila do pred dobrim tednom, toda ker so ji bile zadnji čas otekale roke, ga je snela in shranila v škatlici v predalnik v spalnici. Drugič nocoj je preiskala predale. Škatlico je sicer našla, toda bila je prazna. Očitno je D. O., da bi prišel do sedemindvajset dolarjev, zastavil prstan.

Toda čeprav je vedela, odkod je dobil gotovino za letalsko vozovnico, še zmerom ni našla odgovora na vprašanje — zakaj? Zakaj potuje z letalom? Zakaj ravno v Rim?

Še zmerom sedeč na postelji si je Inez prizadevala, da bi o vsem skrbno premislila. V tem trenutku ni mislila na utrujenost.

Sedaj jo je instinkt bolj kakor razum opozarjal, da je D. O. v stiski — v tako resni stiski, s kakršno se doslej še nista spopadla. To sta ji potrjevali dve stvari: njegova nespametnost v zadnjem času in dolžina potovanja, na katerega se je odpravljala; v sedanjih razmerah je moglo Guerrero samo kakšno izredno pomembno, obupno podjetje prisiliti v to, da odpotuje v Rim.

Odšla je v dnevno sobo in se vrnila z njegovim pisemcem. Z leti je bila Inez prešla od moža veliko pisemc; toda ko je znova prebrala to zadnje, je čutila, da ne pomeni tega, kar v njem piše.

Naprej v svoji presoji ni prišla. Vendar je imela občutek, iz minute v minuto je bila bolj prepričana, da je nekaj, da mora biti nekaj, kar mora storiti.

Še na misel ji ni prišlo, da bi obupala ter prepustila D. O. posledicam njegove najnovejše norosti, kakršnokoli je zagrešil.

Previdno in počasi je presojala naprej. Pomislila je, da mora najprej izvedeti, ali je D. O. že odpotoval za letalom; če ni, bi ga morda še lahko zadržala. Inez ni imela pojma, kdaj naj bi D. O. odletel in pred koliko urami ji je napisal to sporočilo. Znova je pogledala na rumeni obrazec za sklenitev pogodbe o obročnem odplačevanju; iz njega nista bila razvidna niti dan niti čas poleta, vendar bi mogla telefonirati letalski družbi — Trans Americi. Kolikor je

mogla hitro, se je začela oblačiti, kar je bila pred nekaj minutami stekla.

Čevlji so jo znova tiščali in plašč je bil še zmerom moker in mrzel, ko se je spuščala po ozkih stopnicah. V majhni veži v pritličju je bil sneg prodril pod zunanjimi vrati in pokril gola deščena tla. Zunaj je bil sneg še višji kakor tedaj, ko je bila prišla. Ko je zapuščala poslopje, ji je mrzel, oster veter zasul obraz s snegom.

Drogerija s telefonskim avtomatom je bila v drugi ulici. Gazeč po visokem snegu na neočiščenem pločniku se je Inez napotila proti njej.

Bilo je tri četrt na deset.

Telefon v drogeriji je bil zaseden, govorili sta neki najstnici in Inez je čakala malone deset minut, preden sta končali. Ko je potem zavrtela številko Trans America, je živahen ženski glas izjavil, da je pri telefonu gospodična Young, in jo vprašal, s čim ji lahko pomaga.

„Prosim,“ je rekla Inez, „rada bi vas vprašala o poletih v Rim.“

Kot če bi kdo pritisnil na gumb, je gospodična Young odgovorila, da ima Trans America polete z

Otočec — stari grad na zeleni Krki

Lincolновеga mednarodnega letališča v Rimu vsak torek in petek.

„Torej nocoj?“ je vprašala Inez.

„Da, gospa, naš polet dve, *Zlata Argo*. Letalo odleti ob dvaindvajsetih po krajevnem času, danes pa je odhod zaradi slabega vremena izjemoma za eno uro odložen.“

Inez je pogledala na uro v drogeriji. Zdaj je bilo že skoraj pet minut čez deset.

„Prosim vas...“ Kot se ji je pogosto dogajalo, je težko našla primerne besede. „Prosim vas, zame je zelo pomembno, da zvem, ali je moj mož v tem letalu. Imenuje se D. O. Guerrero in...“

„Žal mi je; takih informacij ne smemo dajati.“

Inez je začela: „Mar ni nobene možnosti...“

„Zares ne.“

„O, Bog!“

„Če vas prav razumem,“ je rekla gospodična Young, „mislite, da bi vaš mož utegnil nocoj odleti z našim letalom v Rim, niste pa prepričani.“

„Da, tako je.“

„Tedad vam ne preostane nič drugega, kot da pridete na letališče, gospa Guerrero. Verjetno se potniki še niso vkrkali; če je vaš mož tam, ga boste videli. Tudi če bo že v letalu, vam bodo lahko pomagali pri izhodu na peron. Vendar morate pohiteti.“

„Dobro,“ je rekla Inez. „Če mi res ne preostaja nič drugega, bo najbolje, da poskusim.“ Ni vedela, kako bo v manj kot uri prišla na letališče, do katerega je bilo več kot trideset kilometrov.

Ko je odložila slušalko, se je spomnila nečesa, kar je bila opazila, ko je prišla sem. Zunaj je parkiral taksij; zdaj je zagledala tudi voznika. V rumeni kapi s ščitom je stal pri pultu, kjer so prodajali brezalkoholne pijače, sendviče in častnike, in se pogovarjal z nekim moškim.

Vedela je, da bo taksij drag, toda če je hotela prispeti na letališče do enajstih, je bil edina možnost.

Stopila je k pultu in se dotaknila voznika za roko. „Oprostite.“

Voznik taksija se je obrnil. „Ja,

kaj pa hočete?" Imel je grd, mlahav obraz, potreben britja.

„Rada bi vedela, koliko stane taksi do letališča.“

Voznik jo je ogledoval s priprtimi, preračunljivimi očmi. „Od tod mogoče devet, deset dolarjev po taksimetru.“

Inez se je obrnila. To je bilo preveč — več kot pol tiste skromne vsote, ki ji je še ostala; in vrh tega niti ni bila prepričana, da bo D. O. potoval s tem letalom.

„Hej, vi! Počakajte!“ Voznik je izpil do konca coca-colo ter odhitel za Inez. Dohitel jo je pri vratih. „Koliko pa imate?“

„Ne gre za to.“ Inez je zmajala z glavo. „Je samo... tega si kratko malo ne morem privoščiti.“

„Naj bo,“ je rekel voznik, „nocoj vam dam izreden popust. Peljal vas bom za borih sedem dolarjev.“

„Že, toda...“

Inez se je še zmerom obotavljala.

Voznik taksija je rekel nestrпно: „To je najnižja cena, ki vam jo bo kdo ponudil. Sprejmete ali ne?“

„Da,“ je rekla Inez. „Da, sprejemem.“

„Dobro, pojdiva.“

Ko sta se odpeljala, ga je Inez zaskrbljeno vprašala: „Ste prepričani, da bova prispela tja do enajstih?“

Voznik pa si je moral priznati, da o tem ni tako zelo prepričan. Ceste so bile slabe, promet oviran. Morda jima bo nekako uspelo, toda šlo bo za minute.

Čez petintrideset minut se je taksi, s katerim se je peljala Inez, počasi pomikal po zasneženi in še zmerom zatrpani Kennedyjevi hitri avtomobilski cesti. Inez, ki je napeta sedela na zadnjem sedežu in si živčno lomila prste, se je spraševala, koliko časa se bosta še vozila.

V istem trenutku je letališki avtobus, v katerem so sedeli potniki za polet dve, pripeljal pred vhod k rampam za odletavajoča letala na Lincolnovem mednarodnem letališču. Potem ko se je bil otresel počasnega prometa bliže mesta, je vozil naprej hitro. Sedaj je ura

na letališkem poslopu kazala tri četrt na enajst.

Ko se je avtobus ustavil, je D. O. prvi stopil iz njega.

Zatopljen v svoje misli se je bil kapetan Demerest za nekaj trenutkov ustavil in opazoval dejavnost pri pultu zavarovalnih družb. Zdaj je videl, kako se je postavil na konec vrste še eden — na pogled živčen možakar, koščen, s pobešenimi rameni in z rdečkastimi brčicami. Nosil je majhen kovček in zbujal vtis, kot da ga priganja čas; spet in spet je pogledal na uro v dvorani in jo primerjal s časom na svoji. Bilo je očitno, da je sila nezadovoljen, ker je pred njim tolikšna vrsta.

Demerest je z odporom pomislil, da bi moral ta možakar, ker si je vzel premalo časa, opustiti misel na zavarovanje in se vkrcati v letalo.

Tedaj se je spomnil, da bi že moral biti v pilotski kabini letala za polet dve. Odhitel je proti izhodu na peron Trans Americe. Vsak hip se je imela iz zvočnikov zaslišati napoved vkrcavanja. Ah, se že čuje!

„... polet dve, Zlato Argo, ki leti v Rim. Letalo je pripravljeno za vkrcavanje. Vse potnike s potrjenimi rezervacijami prosimo, naj se napatijo k izhodu sedeminštirideset, modra čakalnica D.“

Več kot sto petdeset potnikov za polet dve je slišalo napoved. Tisti, ki so formalnosti že uredili, a še niso prispeli k izhodu sedeminštirideset, so odhiteli proti njemu, med njimi si jih je nekaj, ki so šele prispeli, gredoč še stresalo sneg z oblačila.

Glavna stevardesa Gwen Meighen je že spravljala nekaj družin z otroki v letalo, ko je napoved odmevala po prehodu. Po telefonu je obvestila kapetana Ansona Harris in se pripravila na naval potnikov v naslednjih nekaj minutah. Pred potniki je prihitel kapetan Vernon Demerest, odšel v pilotsko kabino in zaprl za sabo vrata.

Anson Harris je z drugim častnikom Cyjem Jordanom že opravljal potreben pregled pred poletom.

„Dobro,“ je rekel Demerest. Zri-

nil se je na sedež prvega častnika na desni strani in vzel spenjalnik s kontrolnim spiskom. Jordan se je vrnil na svoj prostor za njima.

V potniški čakalnici je mala stara dama iz San Diega gospa Ada Quonsett za trenutek pretrgala pogovor z mladim Petrom Coakleyem od Trans Americe, medtem ko sta poslušala napoved poleta dve. Možgani so ji delali kakor precizna švicarska ura. Neprenehoma je premišljevala, kako bi se izmuznila temu otroku v moški uniformi.

Zakrillila je s slabotnimi, nagubanimi rokami. „O Bog!“ je zavzdihnila. „O Bog!“ Prsti desne roke so ji drhteče segli k visokemu ovratniku staromodne bluže. S čipkastim robčkom se je rahlo potrepljala po ustih in tiho, pridušeno stokala.

Mlademu uslužbencu se je pokazal na obrazu prestrašen izraz. „Kaj vam je, gospa Quonsett? Vam ni dobro?“

Zaprla je oči in jih spet odprla; nekajkrat je kratko vzdihnila. „Oprostite. Žal se res ne počutim dobro.“

Peter Coakley jo je zaskrbljeno vprašal: „Naj pokličem pomoč? Zdravnika?“

„Ne bi vas rada nadlegovala.“

„Saj me ne...“

„Ne.“ Gospa Quonsett je slabotno zmajala z glavo. „Samo v toaleto bom šla. Mislim, da mi bo potem bolje. Pomagajte mi, prosim vas, da vstanem... Hvala... Zdaj bi se vas pa rada oklenila za roko... Ženska toaleta je menda tam čez.“

Gredoč je nekajkrat globoko vzdihnila in s tem izzvala pri Petru Coakleyu zaskrbljene poglede. Pomirila ga je: „Takšen napad sem že imela. Prepričana sem, da mi bo kmalu bolje.“

Pri vratih v žensko toaleto je izpustila roko mladega Coakleya. „Zelo ljubeznivi ste s staro damo. Dandanes je toliko mladih... O Bog!“ V opozorilo si je rekla, da je bilo dovolj, da ne sme pretirati. „Me boste tukaj počakali? Se ne boste oddaljili od tod?“

„Kje neki! Nikamor ne bom šel.“
„Oh, res ste zelo prijazni!“ Odprla je vrata in vstopila.

V toaleti je bilo dvajset, trideset žensk; nocoj je na letališču povsod gneča, tudi na stranišču, je pomislila gospa Quonsett. Sedaj je potrebovala zaveznika. Pazljivo se je razgledala krog sebe, potem pa izbrala mlajšo žensko v kostimu umazano bele barve, ki bi utegnila biti tajnica in ji ni bilo videti, da bi se ji mudilo. Gospa Quonsett je stopila k njej.

„Oprostite, ne počutim se dobro, pa bi vas rada prosila za pomoč.“

„Seveda vam bom pomagala. Želite, da vas odpeljem...?“

„Nikar... prosim vas.“ Gospa Quonsett se je naslonila na umivalnik, očitno zato, da bi se podprla. „Rada bi samo nekaj sporočila mladeniču v uniformi Trans Americe, ki čaka tukaj pred vrati. Ime mu je Coakley, gospod Coakley. Prosim, povejte mu... da naj vseeno pokliče zdravnika.“

Čez slabo minuto se je mlajša ženska vrnila. „Takoj je šel iskat zdravnika.“

Zdaj se mora samo še znebiti te ženske, je pomislila gospa Quonsett. Znova je zaprla in odprla oči. „Vem, da vas prosim preveč... tako dobri ste z mano... toda pri glavnem vходу me čaka hčerka, blizu United Air Lines.“

„Želite, da bi jo poiskala in pripeljala sem?“

Gospa Quonsett je primaknila čipkasti robček k ustnicam. „Bila bi vam zelo hvaležna, toda to bi bilo že preveč.“

„Kako pa naj prepoznam vašo hčerko?“

„Nosil dolga svetlo vijoličast plašč in bel klobuček z rumenimi cveticami. Tudi psička ima — francoskega pudla.“

Ko je ženska odšla, je Ada Quonsett počakala samo trenutek, dva. V korist svoje začasne pomočnice je upala, da ta ne bo izgubila preveč časa z iskanjem izmišljene osebe v svetlo vijoličastem plašču in v spremstvu francoskega pudla.

Smehljajoč se v sebi je mala sta-

ra dama iz San Diega s hitrimi koraki odšla iz toaleta. Nihče je ni ustavil, ko se je oddaljevala in izginjala v množici.

„Le kje se pride v modro čakalnico D in k izhodu sedeminštirideset?“ se je spraševala.

D. O. Guerrero je slišal napoved poleta dve, ko je stal v vrsti pred zavarovalniškim pultom v glavni dvorani letališkega posloplja.

Guerrero je bil tisti nestrpn in živčni možakar, ki ga je bil kapetan Vernon Demerest videl, ko je prišel tja s svojim kovčkom, v katerem je bil peklenski stroj.

Guerrero je bil prišel naravnost iz avtobusa do tega pulta, kjer je bil sedaj peti v vrsti. Dvema v začetku vrste sta stregli dekleti, ki sta delali strašansko počasi. Ena od njiju, plavolaska, je na dolgo in široko razpravljala s stranko, žensko srednjih let. Usluženka je očitno ponujala ženski večjo polico, kot pa jo je ta nameravala plačati. Bilo je očitno, da bo trajalo najmanj deset minut, preden bo prišel Guerrero na vrsto, do takrat pa bo *Zlata Argo* najbrž že odletela. On pa se je moral zavarovati; moral se je vkrcati.

V napovedi je bilo rečeno, da se potniki že vkrcujejo pri izhodu sedeminštirideset. Guerrero bi že moral biti pri tem izhodu. Čutil je, kako drhti. Roka se mu je lepila na držaj kovčka. Znova, že dvajsetič, je pogledal na svojo uro in na uro v glavni dvorani. Minilo je že šest minut od napovedi. Zadnji poziv... da je vkrcavanje končano... se je utegnil zaslišati vsak hip. Nekaj je moral ukreniti.

D. O. Guerrero se je surovo prerinil na čelo vrste. Ni ga več skrbelo, ali bo zbudil pozornost ali koga užalil.

Neki moški je ugovarjal: „Hej, vi, tudi mi čakamo!“

Guerrero se ni zmenil zanj. Obrnil se je k plavolaski: „Prosim vas... polet mojega letala je že najavljen — tistega, ki leti v Rim. Moram se zavarovati. Ne morem čakati.“

Možakar, ki je bil malo prej ugo-

varjal, se je spet oglasil: „Pa odpotujte brez zavarovanja. Drugič pa pridite pravočasno.“

Guerrero bi mu bil najraje odgovoril: *Tega drugič ne bo več*. Namesto tega pa se je spet obrnil k plavolaski: „Prosim vas!“

V njegovo presenečenje se je toplotno nasmehnila; pričakoval je bil, da ga bo zavrnila. „Ste rekli, da potujete v Rim?“

„Da, da. Polet je že napovedan.“

„Vem.“ Znova se je nasmehnila. „Polet dve Trans Americe. Letalu pravijo *Zlata Argo*.“

Četudi je bil nemiren, je zaznal, da govori dekletu s privlačnim evropskim naglasom, najbrž madžarskim.

D. O. Guerrero se je potrudil, da je rekel z normalnim glasom: „Tako je.“

Dekle se je nasmehnila drugim, ki so čakali v vrsti. „Ta gospod zares nima veliko časa. Prepričana sem, da mi ne boste zamerili, če mu najprej postrežem.“

Nocoj mu je bila sreča že tolikokrat obrnila hrbet, da je sedaj komaj verjel vanjo. V vrsti za njim se je začulo nekakšno godrnjanje, toda mož, ki je doslej govoril, je molčal.

Dekle je vzela formular in se nasmehnila ženski, s katero je imela opraviti doslej. „Trajalo bo samo minuto.“ Potem se je znova nasmehnila D. O. Guerrero.

Prvikrat je opazil, kako učinkovito je ta nasmeh in zakaj drugi niso prav ugovarjali. Ko mu je dekletu pogledala naravnost v oči, je imel Guerrero — ki so ga ženske redkokdaj prevzele — občutek, da se bo raztopil.

„Meni je ime Bunnie,“ je rekla z evropskim naglasom. „Kako pa vam?“ Njen kemični svinčnik je bil pripravljen.

Potem ko je bil D. O. Guerrero izgovoril svoje ime, ga je vprašala: „Kakšno polico želite, gospod?“

Guerrero je požrl slino.

„Za življenjsko zavarovanje — petinšestdeset tisoč dolarjev.“

Sedaj ko je to rekel, so se mu usta posušila. Nenadoma se ga je polotil strah, da so njegove bese-

de zbudile sum pri vseh v vrsti; mislil je, da ga prebadajo s pogledi v hrbet. Vse telo se mu je treslo; bil je prepričan, da bodo to opazili. Da bi prikrl drget, si je vtaknil v usta cigareto, toda roka se mu je tako močno tresla, da je komaj primaknil vžigalico k cigareti. Na srečo dekletu, ki je držala kemični svinčnik nad rubriko 'zavarovalna vsota', ni bilo videti, da je kaj opazila.

Bunnie je rekla: „To bi stalo dva dolarja in petdeset centov.“

„Kaj? ... Ah, da.“

Guerrero se je naposled posrečilo prižgati cigareto, potem je odvrgl vžigalico. Segel je v žep po tisto malo denarja, ki mu ga je še ostalo.

„Toda to zavarovanje je zelo nizko,“ je rekla Bunnie.

„Nizko?“ Guerrero je govoril nerodno, jecajoče. „Mislil sem ... da je najvišja.“

Zdaj je celo Bunnie opazila, da je živčen; mislila je, da zato, ker se mu mudi v letalo. Naklonila mu je očarljiv nasmešek čez pult.

„Oh, kje pa, gospod! Lahko kupite polico za tristo tisoč dolarjev. Večina jih kupuje in to samo za premijo deset dolarjev. To zares ni veliko za takšno zavarovanje, kajne da ne?“

„Rekli ste ... deset dolarjev?“

„Tako je — za tristo tisoč dolarjev.“

D. O. Guerrero je pomislil: ko bi bil to vedel! Ves čas je bil mislil, da je petinsedemdeset tisoč dolarjev najvišja zavarovalna vsota pri zavarovanju, sklenjenem na letališčih za čezmorske polete.

Tristo tisoč dolarjev!

„Da,“ je rekel pohlepno. „Prosim ... da.“

„Za ves znesek, gospod Guerrero?“

Že je hotel pritrdilno prikimati, ko se je zavedel skrajne ironije usode. Po vsej verjetnosti ni imel deset dolarjev. Rekel je Bunnie: „Gospodična ... počakajte!“ in začel stikati po žepih in jemati iz njih ves denar, ki ga je našel.

Ljudje v vrsti so začeli postajati nestrpni. Možakar, ki je bil takoj v začetku nasprotoval Guer-

ru, je ugovarjal pri Bunnie: „Rekli ste, da vam bo vzel samo minuto!“

Guerrero je bil našel štiri dolarje in sedemdeset centov.

„Če nimate gotovine,“ je rekla Bunnie Vorobiof, „mi lahko daste ček.“

„Čekovno knjižico sem pustil doma.“

To je bila laž; čeke je imel v žepu. Toda če bi izpolnil ček, ga banka ne bi hotela izplačati in bi zavarovalnina propadla.

Bunnie je vztrajala: „Kaj pa, če bi plačali v italijanskem denarju, gospod Guerrero? Lahko mi daste lire, zamenjala vam jih bom po uradnem tečaju.“

Zamrmral je: „Lir nimam.“ Že v naslednjem hipu pa se je zaradi teh besed preklel. V mestu se je prijavil brez prtljage za polet v Rim. Sedaj pa je, norec, pred vsemi priznal, da je brez denarja, ameriškega kot tudi italijanskega. Noben drug se ne bo brez prtljage in brez počenega groša vkrcal v letalo, ki leti čez morje,

razen potnika, ki ve, da letalo ne bo nikdar priletelo na cilj!

Potem pa si je D. O. Guerrero rekel, da ta dva dogodka — tisti v mestu in tale tukaj — razen v njegovih mislih nimata nobene zveze. V zvezo ju bo spravil šele pozneje, toda takrat ne bo več pomembno.

Pomislil je, kakor je bil pomislil že na poti sem: ni pomembno, kako močno bodo sumili. Odločilni dejavnik bo, da ne bo nobenih razbitin, nobenega dokaza.

Za čudo je navzlic svoji največji napaki začutil, da mu samozavest raste.

Dodal je še nekaj kovancev h kupu drobiža na pultu. Tedaj pa je našel v notranjem žepu petdolarški bankovec.

(Dalje prihodnjič)

Bela krajina je ohranila v svoji obrobni osamljenosti kup starih običajev.

slovinci po svetu

anglija

V cerkvi sv. Patrika, Leyton, London, je bila 4. aprila krščena Veronika Castles, Veronike sta veseli poleg staršev — mati, roj. Pavlič — obe sestrici. Botrovali pa so Vidmarjevi iz Essna v Nemčiji. Čestitamo!

V Bradfordu je umrla 18. marca ga. Ida M. Kalinowsky iz Ljubljane. Že pred leti je hudo obolela na raku, pa se je bolezen izgubila;

Pokojni Saša Jerman

pokojna je menila, da na čudečen način, sedaj se je pa bolezen ponovila. Pogreb se je izvršil iz cerkve sv. Jožefa 22. marca. Pokojnica zapušča moža in dva sinova, mlajši še študira na univerzi v Newcastle on Tyne. Vsem izražamo iskreno sožalje. Pokojni gospe pa naj Bog dodeli večni mir in pokoj!

G. Saša Jerman je umrl 9. aprila na univerzitetni kliniki v Londonu. Star je bil šele 45 let. Imel je pisateljski talent, a skrb za družino ga je popolnoma zaposlovala. Bil je dolgo časa zastopnik potovalne agencije „Wings“, sedaj pa je bil pravni svetovalec za finančna vprašanja. Zapušča ženo in dva otroka, v domovini pa dva brata. Vsem izražamo iskreno sožalje!

Pokopali smo ga 12. aprila iz cerkve sv. Filipa na Hendonsko pokopališče. Naj mu bo tuja zemlja lahka!

avstrija

SALZBURŠKA

TENNECK — Dela na zgradbi za kulturni dom, ki ga je dalo graditi podjetje Weiberge, gredo h koncu. Odprtje doma je napovedano za 20. maja. Skoraj poldrugo leto smo bili brez prostora, kjer bi se mogli zbirati po maši, zato s tem večjim veseljem pričakujemo novih prostorov. Narodno skupnost ne povezuje le bogoslužje, temveč tudi kulturno življenje in zabava. Že od nekdaj je slovenska Cerkev skrbela za omiko svojih vernikov in to skuša nadaljevati tudi med zdomci.

V družini Vočanec se je rodila hčerka Valerija. Rojena je bila 22. marca na porodniškem oddelku v Schwarzach im Pongau. Očetu Maksu, ki je doma v Jeruzalemu v fari Sv. Miklavž pri Ormožu, in materi Nevenki, roj. Carovič, k veselemu dogodku iskreno čestitamo!

HALLEIN — Po osmih letih dela na tujem se je vrnil domov v

Trnje v Prekmurju g. Štefan Hozjan. Po odhodu g. Franca Novaka je bil on predstavnik slovenske skupine v Halleinu. Za vse delo in požrtvovalnost se mu iskreno zahvaljujemo in naj mu Bog poplača za vse dobro. Gotovo ga je družina z veseljem spet sprejela medse. Kaže, da se bo še več „starešin“ iz vrst zdomcev vrnilo k svojim družinam domov. Da bi bili le mladi, ki bodo za njimi prišli, tako zavzeti za slovensko skupnost, kakor so bili tisti, ki odhajajo!

belgija

LIEGE-LIMBURG

Radio Ljubljana je 1. aprila t. l. posnel kulturni nastop s pevsкими točkami, deklamacijami in muziko naše mladine iz belgijskega in holandskega Limburga. Snemanje se je vršilo v dvorani Casino v Eisdenu. Starši in prijatelji nastopajočih so napolnili dvorano in z zanimanjem sledili izvajanjem naše mladine, ki se je za nastop res skrbno pripravila. Mladini in staršem izrekamo toplo zahvalo in iskreno priznanje.

Veselje v mladi družini: V družini g. Marjana Lipovška iz Neeroeteren se je rodil prvorojenček, ki mu bodo rekli Wendy. Iskreno čestitamo in želimo, da bi otrok ob skrbni vzgoji dobrih staršev zrastel v zavednega kristjana!

Naši bolniki: V bolniški oskrbi v Leutu sta bili ga. Marija Sedej in ga. Anica Kos; v Waterscheiu so se zdravili g. Ivan Komac, g. Janez Vene in ga. Škorjanc; v Lanakenu je že dalj časa naš rojak g. Matija Zupan. Omenjenim in tistim, za katere še ne vemo, pošiljamo iskrene pozdrave z voščili za zdravje!

Namesto venca na grob g. Janeza Sedeja je društvo „Slomšek“ pokojnikovi vdovi ge. Mariji izročilo fr. 500.—, katera je to vsoto podvojeno darovala za „postno akcijo 1973“. Iskrena hvala! Zelo pametna misel! Spomin naših dra-

gih pokojnikov bolj počastimo z dobrimi deli kot pa z venci, ki izgubijo vsak smisel, čim so obredne svečanosti končane.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Iz domovine je prispela žalostna vest o *smrti* gospe Johance Tratnik, roj. Franko, iz Idrije. Skoraj osemdesetletna je umrla 23. marca — zadela jo je kap — v Izoli, kamor je odšla pred dvema letoma iz Belgije. Naj počiva v miru v domači zemlji!

31. marca so beneški Slovenci iz okolice Taminesa praznovali prvič „**PRAZNIK EMIGRANTOV**“. Imeli so otvoritev novega sedeža sekcije „Društva slovenskih izseljencev Beneške Slovenije“ v Taminesu, ob prisotnosti številnih gostov iz Julijske krajine in krajevnih oblasti. Pri kulturnem delu programa je sodeloval pevski zbor „Rečan“ iz Ljes in Stalno slovensko gledališče iz Trsta s komedijo „Moč uniforme“. Poleg beneških Slovencev so se tega praznika udeležili tudi številni slovenski izseljenci iz področja Charleroi.

V mesecu aprilu smo praznovali *dva jubileja*. Prvič: 25-letnico slovenske službe božje v Charleroi (na Veliko noč 22. aprila) in s tem tudi delovanja Slovenske katoliške misije. Drugič: „20. slovensko prireditel“ v Gilly-Haies (29. aprila). Kako smo vse to praznovali, boste zvedeli v junijski številki „Naše luči“.

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau (izjema v nedeljo, 6. maja; glej spodaj objavo o majski prireditvi!).

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritičje-levo, Paris 15°, telefon 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

Po krstu je bil vključen v Cer-

Ob krstu Simona Vidmarja v Parizu

kev Simon Vidmar, sin Lojzeta in Angele, roj. Zabukovnik.

Majska prireditev: Društvo Slovencev v Parizu vabi v nedeljo, 6. maja, vse rojake na prireditel, ki bo v prostorih na 15 rue du Retrait, Pariz 20°, métro Gambetta (Direction Galliéni).

G. Jožef Jan iz Trois Vèvres (Nièvre) ob svoji sedemdesetletnici poje: Kol'kor kapljic, tol'ko še let!

Sporod: ob štirih popoldne skupna maša na istem naslovu, ob petih zabavna igra **POSLEDNJI MOŽ**, nato pa domača zabava.

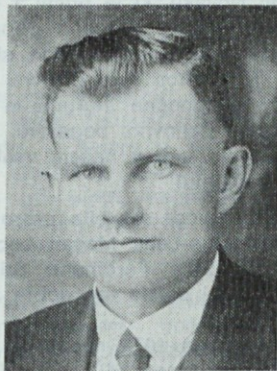
Vsi prijazno vabljeni!

LA MACHINE (Nièvre)

7. marca je proslavil svojo sedemdesetletnico gospod Jožef Jan iz Trois-Vèvres. Čestitkam domačih se pridružujemo vsi njegovi prijatelji in znanci: Še na mnoga leta!

K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 20. maja. Maša bo po-

Pokojni Viktor Čerpnjak, ki je po dolgi in težki boleznii umrl 27. februarja (glej poročilo v 4. številki „Naše luči“).

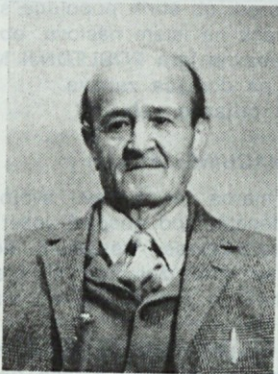
popoldne ob treh, nato pa v farni dvorani domače srečanje ob skioptičnih slikah in slovenski pesmi, kjer bodo nastopili tudi najmlajši, kamor so pa tudi vsi manj mladi lepo vabljeni!

CREUSE

Na praznik Vnebohoda, 31. maja, bo maša za Slovence v Clugnat, in sicer ob pol dvanajstih (malo kasneje kot navadno, ker imajo prej v župniji prvo obhajilo).

Pri naslovih ste opazili, da sedaj ustrezajo novim poštnim predpisom. Če je pri naslovu kak pogrešek, takoj sporočite v Pariz ali pa naravnost na upravo v Celovec.

SKUPNO SLOVENSKO ROMANJE V LURD BO OD 3. DO 8. SEPTEMBRA.

Pokojni Jernej Hiršelj

PAS-DE-CALAIS

Najlepše se zahvaljujemo č. g. Albertu Novaku, ki je prišel z Brezj med nas in nas lepo pripravil na praznovanje velikonočne skrivnosti. Tudi letos smo doživeli vso lepoto velikonočne liturgije in nje neizčrpno duhovno bogastvo. Naj bi odsevala tudi v našem vsakdanjem življenju!

V *krstni vodi* sta bila prerojena v Méricourt-s-Lens Magali Loboda in Patric Elija Ferdinand Stievenard. Naj bi ostala res dobra božja otroka!

14. januarja 1973 nas je v Peipin Basses-Alpes (4) zapustil po dolgoletni bolezni (silikozi) naš rojak Jernej Hiršelj. Družina se je preselila iz Lievina, da bi za bolehnega sina in očeta dobili primerno klimo in jima tako vsaj za nekaj let podaljšali življenje. Pokojnika, kot tudi pred kratkim preminule soproge, se hvaležno spominjamo. Pokojnik je bil rojen pred 73 leti v Klučevu v domovini. Zapušča sina in hčerko z družinama. Vsem svojcem naše iskreno sožalje! Pokojniku naj bo Gospod sam veliko plačilo!

VZHODNA LOTARINGIJA

V poročilu za mesec majnik bi vam rad prinesel samo veselje — pa je zopet cela vrsta rojakov, ki *niso dočakali* tega lepega meseca:

8. 3. je umrl 67 let stari Jožef Božiček v bolnici v Forbachu, pokopan 10. 3. v Rosbrucku; 12. 3.

je nenadoma umrla 63 let stara mati Ema Urek, pokopana v Freydingu; 17. 3. je umrl Johan Novak, rojen 1900 v Čimernu pri Svibnem. Dolgo let je veliko trpel (kamen na pljučih), kadar pa je bil malo boljši, je z veseljem prihitel k Mariji z Brezj v Habsterdick, pomagal pri petju in zbiral darila v cerkvi; bil je dober delavec, globoko veren, skrben oče štirih otrok, rad je sprejemal slovenske duhovnike in jih pogostil, dolgo je raznašal „Našo luč“ — v bolnici pa je pogosto prejemal sv. obhajilo v bolnici in na domu. Žena Marija mu je z ljubeznijo stregla, kot bi bila bolniška sestra. Cerkevno je bil pokopan v sredo, 21. 3., v Stiring-Wendlu. Zahvalimo se Ti, dragi Johan, za lep zgled, ki si ga dajal ne samo družini, ampak vsem!

27. 3. so prinesli časopisi naznanilo o smrti dobre slovenske matere, Frančiške Čepin, iz Morsbacha. Globoko verna mati, stara 79 let, je zadnja leta veliko trpela zaradi srčne napake. Kljub temu je pohitela še v Lourdes in vsako leto v Habsterdick k Mariji, kjer je prejemala moč, da je vse težave potrpežljivo prenašala. Njen mož in otroci so vse storili, da so ji olajšali trpljenje.

Vsem rajnim želimo večno pomlad, Sonce veselja naj jim poplača vse dobrote!

Tudi letos z velikim veseljem praznujemo 1. majnik pri Mariji z Brezj v Habsterdicku: Lepo petje „Slomška“, pevk iz Creutzwalda in od drugod, krasna sveta maša, veliko številov slovenskih in drugih duhovnikov, okrog tisoč udeležencev, več sto spovedancev in sv. obhajil — to nam leto za letom dokazuje, da so naši rojaki tudi v tujini še ohranili vero in da je edino v veri temelj lepše bodočnosti.

V majniku se vsako leto veselimo sprehodov in izletov v naravo, da se naučimo zopet svežega zraka, prinesemo šmarnice, vijolice in trobentice domov k oltarju Matere božje, ki nas vedno še vodi h Kristusu: „Karkoli vam poroče, storite!“

V okolici naših kolonij je cela vrsta Marijinih svetišč: V Habsterdicku: *Mati božja z Brezj*, kjer imamo vsako leto okrog 50 maš, kjer se zbiramo — kot že omenjeno — z velikim veseljem; v Saint Avoldu: krasna bazilika *Marije Pomočnice kristjanov* — ves mesec majnik same slovesnosti raznih narodov; v gozdovih Creutzwalda: *Marija v gozdu* na hribu sredi smrekovega gozda, kjer izvira pod lepim kipom studenec, kamor prihajajo ljudje avto za avtom, da si natočijo 20—30 steklenic mrzle, čiste vode. Okrog 70 km od nas je v gozdu ob jezeru *Lac de Hanau* sredi dijaške kolonije velik *Marijin kip*, kjer je na dan blagoslovitve pel krasno mašo z orkestrom naš cerkveni zbor „Slomšek“ pod vodstvom našega izbornega dirigenta Šinkovca.

Ne daleč proč je v lepi dolini Mouterhaus skrita manjša kapelica, v njej pa velika dragocenost: *Marija s širokim plaščem*, s katerim zagrinja ljudi vseh poklicev vse izrezljano iz *enega samega kosa mogočne lipe*. V vsej Franciji so samo trije kipi te vrste. Najlepši spomenik Slovencev in naših bratov Hrvatov in Srbov pa je brez dvoma krasna Lurška votlina v Merlebachu pred kapelo v Hospice Ste Elisabeth, izvedena po načrtu našega znanega arhitekta Antona Jankoviča, sina Janka Jankoviča, našega zaslužnega učitelja, pod vodstvom našega zidarskega mojstra Vilka Kneza z njegovima zvestima sodelavcema Francetom Korenom in Danijelom Torkarjem ter čez 50 naših delavcev-rojakov, ki so se vrstili po svojem delu v rudniku — spomenik naše ljubezni do Marije. Zanimivo je ugotoviti, da je bila v tistem času to edina lurška votlina, ki ni bila zgrajena iz posameznih skal, ampak v manjšem obsegu iz betonske pečine točno po načrtu vsem znane votline v Lurdu.

Naj omenimo še malega Štefana, sina Mimi Sikošek, por. Wetzel, ki je bil *krščen* 15. 4. v Merlebachu. Otroku, dobri materi in skrbnemu očetu vso srečo!

Vsem bolnikom želimo, da bi se kmalu veselili doma v družini!
Stanko iz Merlebacha

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Nikakor ne bi bilo prav, ako bi zbrisali iz spomina ljudi, ki so nam osebno pomagali, in še bolj moramo misliti na tiste, ki so v tujini bili v pomoč našemu narodu. Eden izmed takih vrlih mož je bil *pokojni rudar Ivan Zupan*. Bil je zelo priden delavec in skraj bi človek rekel, da ni zgolj slučaj, da smo ga pokopali lani ravno prvega maja, na praznik dela. Vsako leto romamo na ta dan na naše francoske Brezje, k Mariji Pomagaj v Habsterdick pri Merlebachu; tam bomo vsakokrat posebno mislili na pokojnika, saj je bil tudi zelo veren. Ni ga bilo sram iti ob nedeljah v cerkev in še na um mu ni prišlo, da bi iskal kake protiverske razloge. Upamo, da Vsemogočni že obilno plačuje njegovo plemenito delovanje.

Poročati moramo, da je v Sloveniji *umrla* vsem Tikenjčanom dobro znana rudarjeva žena *Marija Podlesnik*, roj. Pišek, v Grižah pri Celju. Sedem otrok žaluje za njo in mnogo vnukov ter pravnukov tu v Franciji in v domovini, saj je doživela skoraj 90 let. Naj ji bo Stvarnik plačnik za njena dela in njeno trpljenje!

Naj zapišem še besede, ki mi jih je zaupal neki prijatelj. Dejal je: „Biti ‚brezverec‘ je zelo težko, saj se moram skrivati pred Bogom kakor pred sncem, ki pošilja svoje žarke skozi vsako, še tako majhno špranjo.“

EPERNAY

Slovinci! Dne 6. maja je v kapeli sv. Vincencija Pavelskega 26, rue Docteur Verron, zopet slovenska maša in sicer ob 16. uri popoldne. Pridite! Pred mašo priložnost za spoved.

MULHOUSE IN OKOLICA

Slovinci imamo našo običajno mašo na tretjo nedeljo v maju zopet v kapelici Notre Dame du Chêne. Maša bo ob 15. uri popoldne. Pred mašo spovedovanje.

LANEUVILLE devant NANCY

Oznanjamo, da bo na zadnjega maja (Vnebohod) ob 16. uri popoldne v župni cerkvi zopet slovenska maša. Po maši pa naše ljudske litanije Matere božje.

ALGRANGE

Maša v mesecu maju ne bo na tretjo nedeljo, ampak na četrto ob običajni uri.

NICA

Ne izgubimo izpred oči v svoji vnemi za delo, da je mesec maj prav posebej posvečen Mariji. Starejšim je ta mesec gotovo v najlepšem spominu, kako so v rojstnem kraju opravljali majniško pobožnost. Iz zgodovine te pobožnosti vemo, da so jo v naši domovini vpeljali okoli leta 1850. Po majniški cvetlici jo je pisatelj Janez Volčič imenoval „šmarnice“. — Okrasite ta mesec doma Marijino podobo ali kip in poživite ljubezen ter prisrčno pobožnost od Matere božje. Vi mladi pa skrbite, da bo vedno sveže cvetje krasilo Marijino podobo. Zvečer naj se vsa družina zbere pred Marijino podobo in opravi skupno kratko pobožnost. Zjutraj, ko odhajate na delo ali v šolo, pa se priporočite Mariji za varstvo.

Je pa mesec maj tudi mesec mladih, ki teže za lepimi in čistimi ideali. Veliko je naše veselje, ko vidimo, da se naša slovenska skupnost pomlajuje. — 1. februarja se je družini Petrič iz Arianne *rodila* hčerka *Patricija-Aleksandra* in je bila na velikonočno vigilijo sprejeta v *družino božjih otrok*. — 16. febr. pa se je družini Logar iz La Trinité *rodila* hčerka *Suzana*, ki je na nedeljo, 4. marca, oblekla krstno obleko božjega otroka. Otrokoma želimo vse dobro, srečnim staršem pa od srca čestitamo!

V nedeljo, 11. marca, je v župnijski cerkvi Le Cannet (Cannes) *prejel prvo sv. obhajilo* Franc Rogač in je 14. marca po rokah škofa iz Nice v Cannesu *prejel zakrament sv. birme*. — 4. aprila pa sta v Juan les Pins prejeli za-

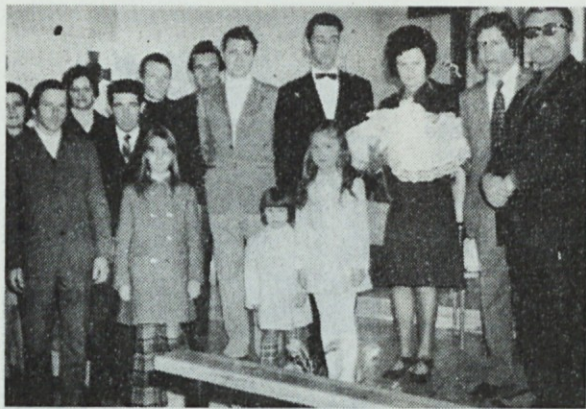

Nevenka Markič iz Cannes-La Bocca je v krogu svojih staršev in sestrice Tanje 2. marca proslavila svoj 11. rojstni dan.

krament sv. birme sestrici Jožica in Irena Tomažič. Štirje starejši bratje in sestre iz te najštevilnejše slovenske družine so že tudi bili pri birmi, najmlajša Valerija pa se pripravlja na prvo sv. ob-

Roman Flego iz Antibes s svojim inštruktorjem, dobitnik zlate medalje „Accordéon-Club de France“.

Po krstu Suzane Logar v Nici.

Igor pri krstu

hajilo. — Za vse birmance prosimo, da bi jim Sv. Duh v obilni meri podelil svoje darove, da bi vsi ostali vedno trdni v veri in bili Kristusove priče prav do smrti.

Moramo omeniti, da se z uspehi uveljavljajo tudi nekateri naši mladi. Tako je že tretjič prejel *prvo nagrado* in tokrat tudi zlato medaljo (1-er prix avec d'or) trinajstletni Roman Flego iz Antibes na tekmovanju mladih harmonikarjev, ki ga je v Nici 4. 2. priredil „Accordéon-Club de France — Paris“. To je lepo priznanje mlademu talentu, ki je toliko bolj pomembno, ker ga je dosegel kot tujec nad domačimi mladimi talenti in kot sin slovenskih staršev. Priznanja se tudi mi veselimo in od srca čestitamo!

Zadnje sicer res drži, drugače pa se motite. Zbralo se nas je več, ker smo med mašo sprejeli v *krščansko občestvo* novega člana Marka Majcenoviča. Lepi krstni obred med mašo nas je vse povezal v eno družino.

Že prej smo krstili Rafaela Šuštaršiča, ki sedaj že pridno „sodeluje“, saj je pri peti maši lepo sam dodal čisto prav po notah svoj „Amen“. Tretji mladi član, ki je povečal našo družino, je bila Zdenka Kovačič.

Po maši se vedno zberemo v dvorani, kjer se pomenimo o tekočih problemih. Za naš slovenski misijon na Madagaskarju smo se dobro odrezali in zbrali 360 DM. Tudi v postnem času je zbirka v ta namen pod geslom: „Ne le moja denarnica, ampak tudi stiska bližnjega naj odloča o daru.“

HILDESHEIM

Blizu Hannovra je na severu drugo slovensko središče. Vsako drugo nedeljo v mesecu imamo ob 11. uri sveto mašo v cerkvi sv. Križa. Po maši pa se zbiramo v farni dvorani, kjer vedno v prijetnem pogovoru preživimo skupaj del nedelje.

OBERHAUSEN

Evangeličanska in katoliška Cerkev sta priredili za začetek postnega časa ekumenski teden. Ob koncu tega tedna smo imeli družabni večer, pri katerem so nastopale folklorne skupine osme-

rih narodov. Slovensko skupino so postavili v sporedu na prvo mesto. Na slovesno okrašenem odru je visela slovenska zastava v sredini med drugimi „narodni“. Na odru se je pred več tisoč gledalci razvil pravi slovenski rej v slikovitih gorenjskih narodnih nošah. Četvero parov deklet je prikazalo življenje na slovenski vasi ob ritmih venčka narodnih pesmi. Ne-

V Lichu sta se 2. marca poročila Marija Mirt iz Senovega in Franc Kus iz Blance (Sevnica). Želimo jima mnogo sreče!

nemčija

HAMBURG

Župančič, pesnik Bele krajine, pravi v svoji pesnitvi „Duma“: „Hamburg, Hamburg, kliče zvon“. Ko je to pisal, gotovo ni mogel misliti, da bo kdaj res hamburški zvon vabil Slovence k slovenskemu bogoslužju v Hamburgu. Mnogi se mu odzovejo. Posebno na pustno nedeljo se nas je veliko zbralo. Seveda, boste rekli, ker ste imeli gotovo pustno zabavo.

Razigrana folklorna skupina iz Oberhausna je navdušila občinstvo, ko je prikazala kos slovenskega življenja. Skupino je pripravila za nastop ga. Oblakova.

nadoma se je mednje „pritepel“ fant z židano marelo. Plesni par Lidija-Tone je ob ritmih „Židane marele“ Janka Gregorca prikazal začetek, razplet in ljubeči zaključek ljubezni med slovenskim fantom in dekletom. Nič ni bilo čudnega, da je navdušeni časnikar v lokalnem časopisu že čez dva dni prikazoval fotografijo in opis prav naše slovenske točke programa in se navduševal nad gra-

cioznimi slovenskimi nošami. Kaj hočeš, ljubezen je mednarodna in vsakogar navduši!

Drugi dan popoldne, v nedeljo, 25. marca, je naša mladina „Židano marelo“ ponovila na podobni prireditvi v oddaljenem Wipperfürthu. Tudi tam so želi splošno navdušenje in prejeli prvo nagrado: lep pivski servis v domači izdelavi, ki sedaj krasi

naš klub in vzpodbuja k pridnosti in vztrajnosti.

Pridni mladini, ki se je dolgo časa in vestno pripravljala na nastop, je vodstvo našega centra organiziralo v velikonočnih počitnicah osem dni telesnega in duhovnega oddiha v prelepi deželici Allgäu ob avstrijski meji. Po-udarjamo: tudi duhovnega. Naivno bi bilo misliti, da se bo naše slovenstvo napajalo samo ob javnih manifestacijah; oplodilo, poglobilo in vztrajalo bo samo, če se v jedru globoko krščansko pre-
rodi.

Sedaj, ko je „skopnel sneg“ in so pota bolj prehodna, je udeležba pri naših nedeljskih mašah v bolnišnici sv. Jožefa v Sterkrade že večja. Drage družine in vsi naši rojaki: Pomlad nas vabi, da se tudi mi telesno, še bolj pa duhovno pomladimo. Lepo vas vabimo k tedenskim srečanjem z Bogom in med seboj. Pridite ob nedeljah ob 11. uri k maši v Sterkrade!

V prijetnem krogu

KÖLN

V Kölnu sta nam v mesecu februarju najbolj pognala kri po žilah naše pustno srečanje in priprava nanj. Najprej smo se zbrali v naši prijazni kapeli. Ponovno potrebujemo žive zavesti, da nismo sami, da nas spremlja dobra Očetova roka. Ker doživljamo na sebi Očetovo dobrohotno potrpežljivost, jo laže najdemo tudi za soljudi.

V dvorani je bilo res pristrčno vzdušje. Bila pa je tudi napolnjena do zadnjega kotička. Razumljivo je, da so tu v tujini domače viže še najbolj priljubljene. Številne maske so potrdile, da imajo naši rojaki dobro domišljijo.

WÜRTTEMBERG

STUTTGART/Okolica

Film o novi maši: V nedeljo, 18. marca, smo si po maši v Stuttgartu ogledali film o novomašnem slavu gospoda Stanka Domajnka iz Kraljevec na Štajerskem. Med gledalci je bilo več naših delavcev, ki so se te nove maše osebno udeležili. Zanje je bila ta film-

Gorenjske avbe so vedno znak slovenskega praznika. Tu jih vidimo na mednarodnem prazniku v Stuttgartu. Moški v narodni noši je Albert Podjavoršek, ki so ga Slovenci v Esslingenu izvolili za svojega predstavnika v svet tujih delavcev.

ska predstava ponovno doživetje velikega farnega praznika. Ostali pa smo se spraševali, kdaj bo pri naših izseljenjskih družinah zrastel kak novomašnik. Kako bi ga pozdravili! Najprej bo treba poskrbeti za to, da bi šli tudi sinovi naših delavcev v Nemčiji v gimnazije in ne le v ljudske in poklicne šole. To bi bil prvi korak v smer, da bi dobili kdaj svojega novomašnika.

Novoporočenci: Življenjsko zvestobo pred oltarjem so si obljubili: Anton Strojjan, rojen v Virmašah pri Škofji Loki, in Katrica Komotar, rojena na Vrhniki; Cvijo Škalonja, doma v Mudžicah, in Angela Mlakar, doma v Zg. Leskovcu; Stanislav Antič iz Deskove vasi in Olga Brvar iz Gradca pri Litiji. Poleg naštetih sta še dva druga para uredila svojo poroko v Cerkvi. Tako je bilo v marcu kar pet porok. — Vsem novim parom želimo srečno življenjsko pot!

Mladine vedno več: V marcu so prinesli h krstnemu kamnu šest slovenskih otrok. To so v Esslingenu: Lidija Korošec, hčerka Ivana in Terezije; Sonja Vugrinec, hčerka Petra in Veronike; Sabina Fras, hčerka Franca in Marije; v Stuttgartu: Irena Golouh, hčerka Ivana in Milke; v Marbachu: Andrej Flajnik, sinko Janeza in Barbare; v Korntalu: Andrej Škalonja, sinko Cvija in Angele. — Tople čestitke!

Izvolili smo svojega predsedni-

Pokojna Marija Jazbec, rojena 17. 2. 1896, umrla 10. 2. 1973. Pokopana je v Wasseralfingenu (gl. poročilo v 4. štef. „Naše luči“).

ka: V Esslingenu že dve leti obstaja iniciativni odbor tujih delavcev, ki ga vodi mladi advokat Herbert Ott. Zadal si je nalogo, da bo mestne oblasti opozarjal na

Gospa Angelca Bukovšek iz Stuttgarta ima kar doma otroški vrtec. Štirje sinovi jo pošteno zaposlijo. Trije manjši so trojčki: Martin, Filip in Štefan. Kar lepo jih je videti, ko se zdravo razvijajo. Starejši, Peter, ima tudi doma dovolj razvedrila in mu ni treba hoditi za kolegi na cesto. Oče Stanko je zaposlen kot voznik pri mestni upravi.

Jakob Kranjc živi v kanadskem mestu Wallaceburg. Nekoč je bil župan občine Begunje pri Cerknici. Po priselitvi v Kanado je zelo aktiven član pri slovenski katoliški skupnosti in raznih organizacijah. Lani je praznoval svojo 70-letnico. Nekdanji občani mu naknadno prisrčno čestitamo k temu lepemu življenjskemu jubileju.

nerešena vprašanja delavcev v gosteh (vprašanja šole, stanovanja, raznih zastavljanj itd.). Že na več sejah je razpravljal o teh problemih. Sedaj pa je dalo mesto namig, naj bi tuji delavci izvolili svoje predstavnike v posvetovalni organ. Tako smo šli v soboto, 17. marca, na volišče. V dvorani stare občine se je zbralo nad 300 zainteresiranih „gastarbajtarjev“, Slovencev, Italijanov, Grkov, Turkov, Špancev in Jugoslovanov. Slovenci smo izvolili Alberta Podjavorška za svojega zastopnika. Podjavoršek živi v Esslingenu že 13 let in dobro pozna vprašanja delavskega okolja. Gotovo bo povedal na pravem mestu pravo besedo.

REUTLINGEN

Tudi mi Slovenci v Reutlingenu se radi zbiramo pri sveti maši vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu. Naš duhovnik g. Janez Demšar ima tukaj svoj sedež. Poleg tega g. Janez skrbi še za druga

„Lani je bilo na Binkoštnem srečanju v Göppingenu zares lepo,“ zatrjujejo udeleženci iz Francije. Tudi letos, 10. junija, bodo prav tam zanje prostori rezervirani.

mesta, kjer so zaposleni naši delavci, ki radi obiskujejo slovenske maše.

Vsako drugo nedeljo v mesecu se zbirajo v dopoldanskem času v mestecu Kirchheim (Teck), kjer je zaposlenih precej naših delavcev in delavk. Po vsaki maši se marsikaj pogovorijo s svojim duhovnikom, razložijo mu svoje težave in dobijo marsikak odgovor, ki jim pomaga reševati težave v bodoče. Naše duhovno žarišče je tudi v Spaichingenu, znano po klaretinskem samostanu, ki leži na sosednjem hribčku. V njem sta v noviciatu slovenska bogoslovca iz Rima Stanko Rijavec in Drago Jordan, ki veliko pomagata pri slovenski božji službi v farni cerkvi. Srečujemo se tudi v Nagoldu, kjer so pretežno sami fantje, ki radi prihajajo k sveti maši.

Tudi naši otroci ne ostanejo prikrajšani, učijo se verouka in ohranjajo materinski jezik. Vemo pa, da naših planin in vaških cerkvá ne moremo presaditi na tuja tla. Z nami gredo le naš jezik, naša vera in naše srce. Po vsaki maši se zbiramo v sosednji dvorani, kjer se razveselimo, se pogovorimo, dobimo „Našo luč“ in slovenske časopise za naše otroke.

Franci iz Metzingena

WÜRTEMBERG-Oberland

V nedeljo, 1. aprila, je bila v cerkvi Liebfrau v Ravensburgu krščena Brigita Žižek, hči Ernesta

in Bernarde, roj. Vrabi; v soboto, 7. aprila, pa Marijana-Irena Porok, hči Jakoba in Stane, iz bližnjega Schliera.

Pred oltar sta stopila v isti cerkvi 17. marca Viljem Bokan in Viktorija Marič, oba od Sv. Jurija v Prekmurju, stanujoča pa v Hausen im Tal.

Novemu paru in družinam novorojenčkov želimo obilo božjega blagoslova!

V Friedrichshafnu je še marsikateri naš rojak, ki ne ve, da je tam slovenska maša vsako drugo nedeljo v mesecu ob 17. uri v kapeli velike hiše Elisabethhaus. Dohod do kapele je najkrajši z Gartenstraße, sicer je treba prehoditi dolge hodnike po vsej hiši, kar hišnemu osebju gotovo ni po volji. Hiša je na vogalu Werastraße—Zeppelinstraße, ki gre proti Meersburgu.

V Riedlingenu pa je odslej slovenska maša na vsako četrto nedeljo ob 18. uri v Spitalkirche, nasproti tovarni „Mercedes“. Vsi, tudi iz bližnje okolice, ste vabljeni, da se teh maš udeležujete in se o tem med seboj obveščate.

BAVARSKA MÜNCHEN

Da bi bolj spoznal Kristusa, si je mogel v postu vsak udeleženec slovenske maše v Münchnu nabaviti prikupni *Jesusov evangelij* z mnogimi barvnimi fotografijami iz današnje Palestine, ki ga je izdala celjska Mohorjeva družba. Po-

leg tega sta bila pri vsaki maši po dva *spovednika* na razpolago. V tem smislu smo priredili tudi *debatno uro* z naslovom „Bog je mrtev“.

Sicer pa teče naše slovensko življenje v Münchnu nemoteno naprej: vedno več je naročnikov *Naše luči*, česar smo še posebej veseli, saj je to pravzaprav naša edina vez v tej raztreseni župniji; *pevski zbor* pridno pripravlja nove pesmi in kmalu ga bomo lahko poslušali; *tečaj* slovenščine, nemščine in narodnih vezenin se vrše točno po programu. Tiho in vztrajno delo je najboljša pot do uspeha.

Krščeni so bili: Aleksandra Brigita Rupar, hčerka Ivana in Angele Mrgole; Robert Golenko, sin Emila in Inge Krajnc; Monika Sabina Stajanko, hčerka Jožeta Branka in Ane Marije Sollner. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro!

INGOLSTADT

V nedeljo, 4. marca, smo se Slovenci iz Ingolstadta po maši zbrali v Orbanssaal. Ta velika dvorana je postala kmalu premajhna za več kot tristo obiskovalcev, ki so prišli na našo pustno prireditev.

V prvem delu prireditve so se slovenski delavci in delavke iz srca nasmejali zabavnemu programu, potem pa so imeli priliko, da so se zavrteli ob veselih zvokih našega zabavnega ansambla. Ker ni pustovanja brez mask, smo izbrali tudi najboljše masko. Dekleta so se lahko potegovala za zvonec naslov „miss večera“. Za najlepšo je bila proglašena Marija Tekavčič, obe spremljevalki pa sta bili sestri-dvojčici Irena in Marija Repina. Naš pust torej ni bil preveč pust; da pa tudi suh ni bil, so poskrbeli prizadevni „gostinci“ s pivom in vinom. K temu so se izvrstno prilegle tudi prave kranjske klobase in pustni krofi.

Ta vesela prireditev je pokazala, kako potrebno je, da se Slovenci čim večkrat srečujemo. V Ingolstadtu bomo v ta namen po-

trebovali svoje prostore in vse kaže, da jih bomo kmalu tudi zares dobili.

SPODNJA BAVARSKA

Saj je že leto naokoli, odkar je postala Spodnja Bavarska nekaka samostojna župnija z lastnim župnikom. Ker so Slovenci raztreseni daleč naokoli in obstaja več manjših skupin, se je seveda težje povezati v enoto kot npr. tam, kjer mnogo ljudi živi skupaj.

Povsod, kjer je skupina Slovencev, so tudi bolj ali manj maše. Skušamo pa obvestiti tudi vsakega posameznika, da je na tem področju na delu slovenski župnik, pripravljen pomagati svojim vernikom.

Naredimo kratek sprehod po nekaterih slovenskih dušnopastirskih središčih!

AUGSBURG: Gotovo je slovenska skupina v Augsburgu od vseh na tem področju najmočnejša. Službo božjo imamo vsako nedeljo pri gostoljubnih sestrah v samostanu sv. Elizabete. K maši prihaja sicer ne pretirano velika, a zvesta, solidna skupina vernikov. Sicer ostanemo po maši vselej še malo skupaj, da se pogovorimo, a to ni dovolj: nujno bi potrebovali lokal, kjer bi se mogli zbrati po maši za daljši razgovor. Tudi pričakujemo, da se bodo še drugi fantje, ki jih ni malo, pridružili skupini Eda, Toneta, Stanka, Franceta itd.

ROSENHEIM: Med nami so fantje in dekleta, ki zavestno ohranjajo svojo zvestobo veri in slovenstvu tudi v tujini. Ni nas sicer veliko, a ko bi računali po odstotkih, bi videli, da je odstotek navzočih pri maši vsako drugo nedeljo le visok v primeri s številom Slovencev v tem kraju in okolici. Da med mašo lepo zapoje, ni čudno, saj imamo med fanti prave talente za muziko in poezijo.

WALDKRAIBURG: Tu imamo Slovenci svoj odbor, ki organizira vsako leto veselico in miklavževanje. Pri maši in po njej, to je vsako prvo in tretjo soboto v mese-

cu, ustvarimo zlasti s petjem čisto domače okolje, kar nam pomaga pri našem stremljenju, da bi ostali verni in zvesti slovenstvu.

PFRONTEN-STEINACH in širša okolica, kot **KEMPTEN**, **WEIL-HEIM**, so središča, v katerih je teže zbrati večje število rojakov. Zato tudi ne prihaja v poštev pogostejša slovenska božja služba. Mogoče bi se pa le dalo vsaj od časa do časa z dobro voljo vseh misliti na kakšno skupno srečanje.

FREILASSING in **TRAUNREUT** sta drugi dve središči, kjer se zbirajo Slovenci. Redne slovenske maše tukaj sicer ni, vsaj za večje praznike pa obišče naše rojake župnik, da se lahko vsakdo vsaj na zakramente pripravi. Slovenci iz Freilassinga gredo tudi radi k slovenski maši v Salzburg, ki je tam vsako tretjo nedeljo v mesecu.

nizozemska

NIZOZEMSKA

Naša mladina se je dobro odrezala ob snemanju na radiu v Eisdenu 1. aprila t. l. Otroci in starši so pokazali lep smisel za požrtvovalnost. Gospa Michon-Čebin je za to priložnost naši mladinski folklorni skupini napravila belokranjsko narodno nošo. Ker je bil čas kratek, je delala noč in dan. Iskrena zahvala! Pa tudi starši in mladina zaslužijo iskreno priznanje in toplo zahvalo. Vztrajno naprej!

Naš rojak g. Martin Poglajen je postal dvakratni nacionalni judoprvak. Ustanova za pospeševanje športa, muzike in iger iz Limburga mu je v Heerlenu slovesno izročila zlato medaljo. Številni zastopniki iz športnega sveta so slavljencu in njegovi soprogi ge. Sattomi Todaka toplo čestitali. Čestitkam uglednemu športniku se

Binkoštno srečanje Slovencev v Nemčiji

na binkoštno nedeljo, 10. junija 1973

Tudi letos bodo Slovenci v Nemčiji priredili Binkoštno srečanje. Da bi se moglo udeležiti tega velikega slovenskega slavlja čim več naših delavcev širom po Nemčiji, bo to leto Binkoštno srečanje na dveh krajih:

BINKOŠTNO SREČANJE V GÖPPINGENU

Slovenci s področij Frankfurta, Mannheima, Stuttgarta, Münchna, Ingolstadta in Nürnberga so vabljeni na Binkoštno srečanje v Göppingen. (Bo tam kot lani: ob 12. uri slovesna maša v cerkvi Christus König, ob 15. uri družabno srečanje v Hohenstaufenhalle.)

BINKOŠTNO SREČANJE V BAD GODESBERGU

Slovenci iz severne Nemčije, porurskih mest, s področij Düsseldorfa, Kölna in Aachna so vabljeni na Binkoštno srečanje v Bad Godesberg. (Ob 12. uri slovesna maša v cerkvi Albertus Magnus, nato družabno srečanje v Stadthalle.)

Junijski Naši luči bodo priložena še posebna vabila.

pridružuje tudi slovenska skupnost na Nizozemskem!

V petek, 8. aprila, smo Slovenci z veseljem in velikim užitek sledili uspelemu koncertu „Komornega moškega zbora“ iz Celja, ki ga mojstrsko vodi prof. Egon Kunej. Zbor je nastopil v Shinveldu.

švica

Krščeni so bili: V Baslu Boris Milavec, sin Antona in Marije, roj. Križman, ter Lea Humar, hčerka zobozdravnika dr. Franca Humarja in Anke, roj. Rott; v Zürichu Tomaž Mirko Gabrovšek, sin Antona in Elizabete, roj. Gutnik. V otroški kliniki je bil krščen Alaim Babič, sin Fride Babič. Živel pa je le dva in pol meseca.

Veliko naših rojakov v Švici me

je že vprašalo, koliko se jih na leto vrne domov za stalno. Tega ni mogoče ugotoviti, ker mi na dušnopastirski urad ne sporočijo.

V kapucinski cerkvi v Rapperswillu je bil med mašo krščen Igor Školjanc

Redki so, ki javijo svojo vrnitev v domovino. Imam pa pregled, koliko Jugoslovanov je prišlo v Švico v letu 1972. V Buchsu so jih zabeležili nič manj kot 15.002. Od teh je 12.329 moških in 2673 žensk. Hrvatov je 2712. Srbov 5675, Slovencev 441, Makedoncev 427, Črnogorcev 552, Albancev 3659, muslimanov 552, raznih drugih narodnosti 1010, narodno neopredeljenih 72. — Katoličanov je 3655, pravoslavnih 6655, muslimanov 4372, drugovercev 55, ateistov 138 in versko neopredeljenih 107. — Samskega stanu jih je 3947, poročenih 10.534, oženjenih (žena v Jug.) 8417, omoženih (mož v Jug.) 785, zakonskih parov je 1104, ločenih 221, vdovcev in vdov 47, brez podatka 253. — Glede dovoljenj je sezoncev 13.099, z letnim dovoljenjem 1773 in brez podatka 130. — Pri gradbenih podjetjih je zaposlenih 8710, v poljedelstvu in vrtnarstvu 1276, v industriji 493, v socialnih ustanovah 873, v pleskarstvu 56, v raznih zaposlitvah 620. — Prvič v Švici jih je 7241, že večkrat se jih je vrnilo (sezonci) 7538 in brez podatka 223. — Takšno sliko imamo iz leta 1972.

politični most

Tistega dne so prebivalci nerazvite komune „Nezadržni napredek“ stali ob skromnem potočku, ki se je vil čez ravan, in ga z zanimanjem opazovali. Potoček je nedolžno tekel po strugi, ne da bi vedel, da ravnó tedaj stopa v zgodovino.

Krajevni govorec je govoril z zanosom preroka in nervozno lopotal z vrati zgodovine, zavedajoč se vzvišenosti trenutka.

„Tovariši in tovarišice, pred vami se odpirajo neslutene perspektive! Našemu težkemu, a nezadržnemu napredku je stopil na pot tale potoček. Toda nas, ki nas ni nikdar nič

omajalo, ne bo mogel preplasiiti in zadržati.

Lahko nam seveda ne bo! Samo s skrajnim samopremagovanjem, delom podnevi in ponoči in odrekanjem bomo premagali to oviro!“

„Kajti,“ je nadaljeval, „preko tega potočka bomo zgradili veličasten most, ki bo še poznim rodovom pričal o naši moči in sposobnostih! Ostal bo za veke kot spomenik našega bleščečega duha...“

Buren aplavz je udušil zadnje besede govornika. Navdušenju ni bilo ne konca ne kraja. V primerjavi z istim obdobjem prejšnjega leta je navdu-

šenje naraslo za 27 odstotkov.

Neki neodgovorni posameznik je skromno pripomnil:

„Hm, saj je mogoče čez potoček tudi stopiti...“

Vsi so ga pogledali z gnusom.

Kmalu so začeli most graditi, oziroma začele so zasedati razne komisije, podkomisije in druga telesa.

Nekega dne so se pojavili celo strokovnjaki. Treba je bilo izdelati idejne skice, elabore rate itd. Ko je prvi strokovnjak zagledal drobní potoček, se je rahlo zmedel in ni hotel sprejeti dela. Toda že drugi je pristal na to, da znanstveno dokaže, kako bo most neizogibno potreben za nadaljnji nezadržni napredek komune.

V kratkem času bi iz vseh idejnih skic, elaboratov in dru-

slovinci ob meji

TRŽAŠKA — V tržaškem Kulturnem domu je gostoval mešani pevski zbor *Gallus* iz Celovca z dr. Ciganovo kantato „Ustoličenje karantanskega kneza“ in s koroškimi narodnimi pesmimi. Zbor je ponovil koncert v Gorici. — Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu je priredila revijo mladinskih zborov in ansamblov. Nastopilo je 14

skupin. — *Dramatska amaterska skupina* iz Gorice je postavila na oder v Rojanu, Dolini in Trstu veseloigro „Srečni dnevi“, *Amaterski oder Prosek-Kontovel* pa v Bazovici komedijo „Emancipirane žene!“

GORIŠKA — Zveza slovenske katoliške prosvete je imela svoj občni zbor. Zveza združuje celo vrsto krajevnih prosvetnih organizacij in je gonilna sila prosvetnega življenja na Goriškem. Daje pobude za dramsko delovanje (nastopajo domača društva in vabijo tuja), za glasbeno udejstvo vanje (včlanjeni zbori so nastopili tudi že na tržaškem, koprskem in ljubljanskem radiu, nobenemu od v Zvezo včlanjenih zborov ali skupin pa se še ni posrečilo priti na ljubljansko televizijo), za prosvetne večere, umetniške razstave in festivale. — Doberdobska mladina je nastopila v Gorici s komedijo „Snubača v pasti“, ki jo je zaigrala v domačem narečju, v župnijski dvorani v Podgori so otroci igrali

„Pepelko“, igralci iz Štandreža pa so postavili na oder komedijo „Ambrosio krade čas“. — V župnijski dvorani v Štandrežu so vrteli barvni mladinski film „Bratovščina Sinjega galeba“. — V Gorici in v Štandrežu je pokazal g. Vinko Zaletel s Koroškega prelepe posnetke z evharističnega kongresa v Melbournu in s srečanj s tamkajšnjimi Slovenci.

KOROŠKA — Po Koroškem so zadnji čas veliko igrali: Finžgarjevo „Našo kri“ je igralo *Katoliško prosvetno društvo* v Št. Vidu v Podjuni in enako društvo iz Šmihela, društvo *Bilka* v Bilčovsu komedijo „Ženitev“, *Farna mladina iz Železne Kaple* je postavila na oder veseloigro „Sluga dveh gospodov“, *Farna mladina iz Dobrle vasi* pa Finžgarjevo „Verigo“; poleg tega so gostovali iz Proseka-Kontovela v Selah z veseloigro „Emancipirane žene“, igralci iz Šenčurja pri Kranju pa v Škocijanu in v Železni Kapli s komedijo „Dnevi naše sreče“. — Me-

gih nujnih pripravljalnih del lahko osnovali manjšo tehnično knjižnico z arhivom, komisij pa je bilo že toliko, da so resno premišljevali, ali ne bi nadaljevali dela po simpozijih.

Sredi vseh teh naporov in ustvarjalne vročice je nekdo predlagal, naj bi začeli graditi most. Predlog je bil nekoliko nenavaden, a kljub temu so ga sprejeli. In začeli so graditi!

Vsa manj važna dela so potisnili v ozadje. Kmetje so pustili svojo zemljo, nehali so zidati šolo in zdravstveni dom... Vsi so se vrgli samo na to veliko zgodovinsko delo.

Včasih je koga za trenutek zgrabilo malodušje in potarnal je:

„V sosednji komuni se lepše oblačijo kot mi...“

„Kar naj se, toda mi bomo imeli most!“

„Tudi jedo boljše kot mi...“

„Kar naj, toda mi bomo imeli most!“

In potem so vsi složno delali naprej.

Težko je ugotoviti, ali je ponoči na gradnjo destimulativno delovala kaka vila ali gnusni razredni sovražnik, toda zadeva je napredovala zelo počasi.

Razumljivo je torej, da je navdušenje kdaj pa kdaj upadlo za 2,4 odstotka, da, celo za 3,6 odstotka v primerjavi z istim obdobjem prejšnjega leta. V takih primerih je prihajal na gradbišče krajevni govorec in na kraju samem dvigal navdušenje.

Nekoč, ko je ravno bodril in navduševal ljudske množice, se

mu je zgodilo nekaj zelo nerodnega: v zanosu je skagal sem in tja in slučajno stopil čez potoček... Pripetljaj ga je za hip zbežal, a že trenutek nato se mu je kot blisk v temni noči utrnila zgodovinska misel: „Hm, saj je mogoče tudi stopiti čez ta potoček!“

Prebivalci nerazvite komune „Nezadržni napredek“ so spet stali ob potočku, krajevni govorec pa je vneseno govoril:

„Tovariši in tovarišice, pred vami se odpirajo neslutene perspektive. Naj povem naravnost: mosta ni treba zidati naprej, ker je mogoče čez potoček tudi stopiti! Ta gradnja pa bo stala tukaj za vekomaj kot naša bogata in dragocena izkušnja!“

Buren aplavz je udušil zadnje besede govornika.

šani pevski zbor *Gallus* je gostoval s kantato „Ustoličenje karantanskega kneza“ v Ločah, Železni Kapli in Šmihelu pri Pliberku; *Katoliško prosvetno društvo* v Globasnici je priredilo koncert narodnih in umetnih pesmi; v Domu glasbe v Celovcu je gostovalo pevsko društvo *Lira* iz Kamnika s pevskim koncertom ob 90-letnici svojega obstoja.

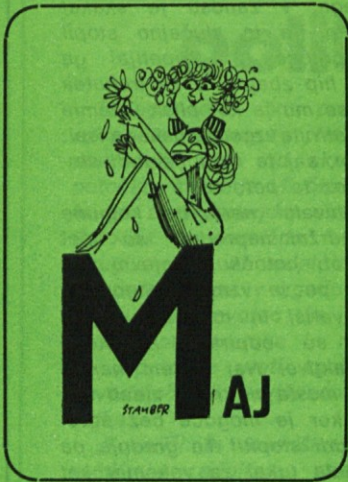
ARGENTINA — Osrednje slovensko društvo *Zedinjena Slovenija* je imelo 26. redni občni zbor. Glavne smeri društvenega dela so: prireditve („Slovenski dan“ je zbral 1.500 rojakov), spominski dan za pobite protikomunistične Slovence (to praznujejo v argentinskem okolju in posebej v slovenskem), stiki z argentinsko javnostjo (sem spada zlasti urejevanje socialnih zadev rojakov), stiki z drugimi narodnostmi (posebej z emigranti iz vzhodnoevropskih držav), slovenska radijska ura (v zadnjem delovnem letu je dobila petdesetkrat mesto na argentinskem radiu), knjižne izdaje (izdali so veroučno knjigo za gimnazijo; pripravljajo slovensko čitanko za osnovno šolo), akcija za podpise (zbrali so nad 2.000 podpisov Slovencev kot protest proti krivicam, ki se gode Slovincem na Koroškem; podpise so poslali Organizaciji združenih narodov v New York). Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Božo Stariha.

BRAZILIJA — V Sao Paulu so praznovali prvo obletnico obstoja tukajšnje slovenske župnije.

ZDA — V 103. letu starosti je umrl v San Franciscu naš rojak, najstarejši duhovnik krške škofije, železomašnik Jurij Trunk. Pokojni je bil rojen v Bačah, v župniji Marija na Zilji. Posvečen je bil leta 1895. Leta 1921 se je preselil v Ameriko, kjer je deloval zlasti med slovenskimi izseljenci. Bil je tudi plodovit pisatelj, saj je napisal nekaj knjig in je stalno — skoraj do zadnjega tedna pred svojo smrtjo — sodeloval pri „Ameriški domovini“.

KANADA — Hranilnica in posojilnica dr. Janeza Ev. Kreka v Torontu je imela 20. redni občni zbor. Številno članstva je naraslo od začetnih 139 članov do sedanjih 2721, hranilne vloge pa od začetnih 24 tisoč kanadskih dolarjev na dosedanjih preko 2½ milijona. — Slovenska šola pri župniji Marije Pomagaj v Torontu je praznovala 20. letnico obstoja s posebno proslavo.

**slovinci
po svetu**

Kako je živel Jezus?

Nekega vročega dne je Jezus, utrujen od poti, sédel na rob vodnjaka, njegovi spremiljevalci pa so šli medtem iskat živeža v sosednje mesto.

Ko so se vrnili, so ga našli v pogovoru z neko Samarijanko, ki je prišla z vrčem po vodo. Jezus jo je prosil, naj mu da piti. S tem se je pričel razgovor. Žena je spoznala, da ji Jezus v njeni duši bere kakor v odprti knjigi.

Jezus ji je ob tem govoril o drugi, vse boljši vodi, katere vir je prinesel v ljudi božje življenje, ki jih bo onstran smrti osrečilo za vedno.

Na bregu Galilejskega jezera je šla za Jezusom množica ljudi, ki so ga želeli videti in slišati. Prišel je večer, kraj je bil samoten, nahajali so se daleč od hiš. Mnogi že od jutra niso jedli. Učenci so videli, da bi bilo treba dati tem ljudem jesti, a niso vedeli, kako iz za-drege.

Tam je bil neki fant, ki je

E. KÄSTNER:

Pikica in Tonček

Tonček se je hitro po prstih splazil iz sobe, stopil na stopnišče, zaprl hišna vrata kakor tat in stopil na cesto. Ko je kmalu nato prišla mati iz hiše, jo je nekdo nagovoril:

„Dober dan, gospa Prijateljeva!“ „Kaže, da ste zdravi.“ Bila je Pikica s Pufijem.

„Kje pa je Tonček?“ je vprašala deklica.

„Ni ga!“ je zašepetala gospa Prijateljeva. „Pomisli, pobegnil je. Bila sem huda, ker je pozabil na moj rojstni dan.“

„Le mirno kri,“ je tolažila Pikica. „Fanta bomo že našli. Kopriva ne pozebe. Kaj pravite, če bi stopili po trgovinah ter povsod povprašali po njem?“

Medtem je Tonček kupoval čokolado.

Prodajalka je bila stara ženska z ogromno golšo. Zavila je čokolado, kakor se spodobi za darilo, v svilen papir ter jo povezala z bledo modrim svilenim trakcem.

V papirnici je izbral karto za čestitko. Bila je čudovita karta. Na nji je bil naslikan debel, ve-

selo se muzajoč postrešček, ki drži v vsaki roki velik konec z rožami. Ob njegovih nogah je bilo napisano z zlatimi črkami: „Prisrčne čestitke k rojstnemu dnevu.“

Tonček je z bolečino v srcu ogledoval lepo sliko. Potem je stopil k pisalnemu pultu in naslikal na hrbtni strani trudoma kar le mogoče lepo: „Tvoj do kraja nesrečni sin Tonček. In nikar mi ne zameri, draga mamica, nisem mislil slabo.“

Potem je potisnil karto pod modro pentljo, ki je krasila zavitek čokolade, in stekel naglo na cesto — proti domu.

V hiši ga je napadla huda bojazen. Po prstih je stopil do vrat. Odprl je zaklopko nad pisemskim nabiralnikom in vrgel skozi špranjo darilce.

Pravzaprav bi bil zdaj moral pobegniti in kjerkoli nanagloma umreti. A tega ni zmozel kar tako, pač pa je plaho pritisnil na zvonec. Potem je zdrvel po stopnicah v tretje nadstropje, obstal in čakal brez diha. V stanovanju se ni ganilo. Kaj je le bilo z njegovo materjo? Se ji je kaj zgodilo?

Planil je po stopnicah k vratom in udaril po pisemskem nabiralniku, da je glasno zaropotalo. Z obema pestema je tolkel po vratih. Vpil je skozi ključavnico: „Mama, mama! Jaz sem! Odpri mi!“

V stanovanju se ni nič ganilo.

Ringaraja

Kako tudi ne? Saj je sneg skopnel, sonce je spet dobilo svojo moč, trava je ozelenela, rože so zacvetele — skratka, narava nas kliče ven iz hiš. Pa so se prijeli za roke Polonica, Jerica, Metka in Janko in zaplesali okrog drevesa, da je bilo veselje!

Tedaj se je ihté spustil na predpražniku na kolena. Zdaj je bilo vsega konec.

Tončkova mati in Pikica sta

vprašali v vseh trgovinah, kjer so Tončka poznali. Mlekar, pek, mesar, zelenjadar, čevljar, inštalater, nihče ni ničesar vedel.

„Nič,“ je rekla Pikica. „Veste kaj? Najbolje bo, da greva domov.“

In stekli sta, kakor hitro sta le mogli, čez cesto in v hišo. Tisti hip, ko je hotela gospa Prijateljjeva odpreti vrata v drvarnico, sta zaslišali, da zgoraj nekdo joka.

„To je on!“ je vzklíknila Pikica. Tončkova mati se je smejala in jokala hkrati in stekla po stopnicah navzgor tako naglo, da jo je Pikica komaj dohajala. — „Tonček!“ je zaklicala mati.

In od zgoraj se je oglasilo: „Mama! Mama!“ In potem se je začela od spodaj in od zgoraj velika dirka.

Sredi poti sta se mati in sin srečala in padla drug drugemu v objem. Božala sta se brez konca in kraja, kakor da nočeta verjeti, da sta se spet našla.

Sedela sta na stopnici, se držala za roke in se smehljala. Zelo sta bila trudna in nista vedela drugega, kakor da sta vesela.

Nazadnje je spregovorila mati: „Pojdi, sinko moj! Saj ne moreva sedeti tule večne čase. Če bi naju kdo videl!“

Skupaj sta stopala po stopnicah navzgor, držeč se za roko.

(Dalje prihodnjič)

skril svojo košaro z živežem: s petimi hlebi in dvema praženi-
ma ribama. Bolje bi bilo o tem
ne govoriti pred to lačno mno-
žico. In vendar je Jezus pokli-
cal fanta in ljudi razposadil ka-
kor za velik piknik.

Jezus je vzel hlebe in ribi,
jih lomil in množil po mili volji
in dajal učencem, da so jih
delili ljudem. Vsi so jedli, ko-
likor jih je bilo volja. Učenci
so pospravili ostanke te nena-
povedane večerje na prostem.
Ni bilo čuda, da je bila mno-
žica navdušena in da se je mor-
al Jezus pred njo umakniti na
goro.

Naslednjega dne je Jezus
razložil pomen pomnoženega
kruha v sinagogi v Kafarna-
mu, velikem pristanišču na
obrežju jezera.

Govoril je tam zbranim o še
važnejši hrani, kakor je kruh,
ki so ga jedli prejšnji dan. Po-
vedal je, da je on kruh, ki je
prišel od Boga in ki prinaša
božje življenje. V hrano bo dal
ljudem svoje meso, darovano,
da bi svet spet našel božje pri-
jateljstvo. V pijačo bo dal svo-
jo kri, prelito za grehe člove-
štva. Kdor bo jedel njegovo te-
lo in pil njegovo kri, bo imel
večno življenje in on ga bo
oživel poslednji dan.

Ljudje, ki so poslušali te nje-
gove besede v sinagogi, so ga
težko razumeli. Jezus je želel,
da bi mu zaupali, razumeli ga
bodo pozneje. Nekateri so
zmajevali z glavo in ga zapu-
ščali. Drugi so mu ostali zve-
sti, trdno odločen, da gredo
za njim do konca.

Izmed tistih, ki so ga poslu-
šali in se nanj navezali, je Je-
zus izbral dvanaest ljudi, kate-
rim bo zaupal posebne naloge.
Prvi štirje so bili Simon Peter,
njegov brat Andrej in brata Ja-
kob in Janez. Bili so doma iz
Galileje in lovili so ribe na ve-
likem Genezareškem jezeru.

Vremenska hišica

Vsak na enem koncu de-
ščice stojita: on in ona. On
ima v roki palico, ona pa
odprt dežnik. Kadar bo le-
po vreme, takrat se pokaže
iz hiše brkati možak, kadar
bo dež, pa pride ven žena.
Da bi se zmotila? O, ne,
zlepa se ne! Saj sta samo
zato tu, da ne lažeta!

Kako sleparijo naše zdomce

Naši zdomci postajajo čedalje češče žrtve raznih špekulantov in sleparjev. Bolj ko se človek seznanja z njimi in s socialnimi delavci, ki spremljajo njihove težave, češče naleti na primere, ki dokazujejo, kako načrtno so se nekateri spravili na neorientirane in dostikrat neuke jugoslovanske delavce in kako lahkomišelnost jim gredo ti na limanice.

Po deželi gre glas, kako so napetnajstili 90 jugoslovanskih delavcev pri podjetju „Hochtief“ v Frankfurtu.

Agent hranilnice „Deutsche Union Bausparkasse“ se je pred nedavnim „sprehajal“ po barakah gradbenega podjetja in nekaj dopovedoval našim delavcem. Ti so kimali in strmeli v papirje, ki jim jih je ponujal, in nazadnje podpisovali. Kmalu se je izkazalo, da so podpisali pogodbo za gradbeno varčevanje, in sicer v okviru tako imenovanega „zakona za ustvarjanje premoženja“. To je zakon o neobdavljenem varčevanju. V povezavi s stanovanjskim varčevanjem so pogoj posebno ugodni.

Vse bi bilo v redu, toda naši delavci sploh niso imeli name-na, povezovati svojega varčevanja s stanovanjsko gradnjo, ker imajo ali si nameravajo zgraditi stanovanje v domovini. In drugič, pogodba je določala redno mesečno plačevanje 52 mark, delavci pa odhajajo pozimi domov in torej nimajo nobene možnosti, da bi obroke redno plačevali.

Agent jim vsega tega ni povedal. Njemu je bilo važno, da jim je pobral 312 mark „pologa“, dobil podpis, da bodo naslednjih sedem let redno plačevali obroke, in pospravil provizijo.

Podjetje „Hochtief“ je sicer

poskrbelo, da jih je „Bausparkasse“ odvezala pogodbe, toda vsak je moral plačati po 220 mark „odkupnine“...

*

V Mainzu si je nekaj jugoslovanskih družin nakupilo kuhinjske posode, ki je gotovo najdragocenejša na svetu — tako jim je vsaj dopovedoval agent wuppertalske firme za „moderno gospodinjsko tehniko“ in tako tudi je!

Prišel je, sladkega in gibčnega jezika (menda je doma nekje v Savinjski dolini, zbral nekaj delavcev in delavk, ki delajo v tamkajšnjih velikih tovarnah stekla in toaletnih potrešččin, in jim pokazal čudež nad čudežem: posodo iz absolutno plemenitega jekla, ki ne porabi skoraj nič elektrike ali kurjave, ker je lonce moč postaviti „v nadstropja“. Traja „večno“, je neuničljiva! Ta vrhunski proizvod moderne gospodinjske tehnike je ponudil strmečim rojakom za smešno ceno 750 mark in še na dvoletno odplačilo — kdo bi se obotavljal? Oboroč so podpisali štiri strani dolgo, z dolgimi, drobno tiskanimi stavki popisano kupno pogodbo.

Nekateri so začeli premišljati že naslednje jutro, toda spoznavalci so postali vsi šele čez nekaj tednov, ko je prva poslana posoda že po nekaj kahalnih poskusih razpokala in se sploh izkazala kot nasprotje tistega, kar jim je bilo obljubljeno in pokazano. Tisti, ki posode še niso dobili, so pogodbe takoj odpovedali, pismeno. Prav tako pismeno so dobili tudi odgovor: razveljavitev pogodbe stane toliko in toliko (okrog 350 mark!). Kdor ni plačal, je dobil primerno sporočilo od sodišča. „Kazen“ pa se je povišala na 450 mark. Kaj so hoteli? Plačali so in preklinjali sebe in dobrega rojaka, ki jih je speljal na lima-

nice in ki jim ni povedal, da piše v pogodbi: „Prebral, razumel, se strinjam...“.

Pogodba kupcu nikjer ne jamči prvorazrednega blaga, ga strogo veže na natančno plačevanje obrokov in mu predpisuje tudi povsem namišljeno ceno — kajti za 750 mark (za marsikoga mesečna plača) bi dobili brez posredovalcev gotovo enkrat toliko in enkrat bolje.

Tako je bilo pač: niso ne prebrali, ne razumeli, samo se strinjali...

*

Prišel je zastopnik poročne agencije in se pogovoril z osamljenim fantom: tako in tako, nimaš punce, ti jo bomo preskrbeli, boš zadovoljen. Samo 2500 mark je treba plačati vnaprej. Fant je bil dovolj neumen, da se ni obrnil in šel, in tako mu je zastopnik zdaj zagotovil, da seveda ni treba dati nobenega denarja, bo že on sam vse uredil, samo podpiše naj. Fant je podpisal — da je dobil kredit od banke.

Kaj bi govorili: zdaj mora na obroke odplačati 4200 mark, pa še neveste mu niso poskrbeli, ker je seveda prišlo do slovitega prepira, ko se je osleparjeni ženin zavedel, da je v pasti.

Nesreča se navadno začne že doma, v domačem zavodu za zaposlovanje. Tako pripoveduje skupina mladih televizijskih mehanikov iz Beograda — niti enega ni med njimi, ki bi znal nemško — kako jih je posredovalna firma „Böhm—Electronic“ najela za 5 mark na uro, seveda z obljubo, da bodo dobili mnogo več, kako so to firmo na beograjskem zavodu hvalili, kako pa da zdaj ne dobijo niti pfeniga več in stanovati morajo po šest v majhni sobici, kako dobivajo slabo hrano in kako jim Böhm že ves mesec ni več plačal za kazen, ker so se pritožili pri sindikatu.

Kaj naj storijo? Enoletne pogodbe jih vežejo na Böhma: če zapustijo službo, letijo iz države.

Enoletne pogodbe: to je vprašanje, o katerem bi bilo dobro razmisliti. Ali ni z njimi uzakonjeno lastništvo nad delovno silo?

„Prikljubljen“ način obiranja naših (in tudi drugih tujih) delavcev v Zahodni Nemčiji so špekulacije okrog letnega obračuna davka na dohodek. „Lohnsteuerausgleich“ je izredno pomembna korekturna operacija: delavec plačuje davek na dohodek po določenem sistemu in kopitu, ob koncu leta pa mu davkarija vrne, če je in kar je preveč plačal. To je lahko 500, lahko pa tudi tisoč ali 2000 mark in več, pri vsakomur drugače.

V čem je „trik“ sleparjev? Od delavcev odkupujejo dokumentacijo za odmero davka, odpravijo človeka s „primerno vsoto“, na primer 300 mark (delavec je vesel, da je sploh kaj dobil), potem od davkarije kasirajo večkratne zneske.

„Süddeutsche Zeitung“ je pred kratkim poročala, da je samo v bližini Münchenske železniške postaje šest „uradov“ za takšno prekupčevanje in da je med sleparji že nekaj bogatašev.

Na te in druge primere manipuliranja z neznanjem opozarja zahodnonemški tisk večkrat, poudarjajoč pri tem, da so v minulih letih na ta način skubili tudi Nemce same. Ti so zdaj že „izučeni“, zato so se razni agentje osredotočili na tujce. Naj jih še tako svarimo, vedno znova so zaradi lahkomiselnega podpisa prisiljeni na primer leto dni in več plačevati obroke za kakršno povsem nezanimivo knjižno serijo, za kakšno strokovno revijo ali za gramofonske plošče, ker so se pustili premamiti od te napol razumljene klepetave prijaznosti prebrisancev.

Seveda lahko ostane vsak-

do „imun“, kdor se je enkrat pustil ujeti. Toda preden si bo vseh petsto tisoč naših delavcev nabralo izkušnje...

Po Delu

Z obiska pri naših „švicarjih“

Na nekaj več kot 6 milijonov Švicarjev je okoli milijon ljudi s tujimi potnimi listi, od teh približno 600.000 tujih delavcev.

Švicarske oblasti so uvedle strožje ukrepe za sprejem tujih delavcev in ta dežela je praktično zaprla vrata za prihod novih tujih delavcev. Na mejah zavračajo tuje delavce, med njimi tudi Jugoslovane, ki prihajajo brez ustreznih dovoljenj iskat delo v to deželo.

Jugoslovanov je sedaj v Švici približno 35.000, od teh je približno 2500 do 3000 Slovencev. Pravijo pa, da jih je čedalje manj, kajti tisti, ki odidejo, običajno ne dobijo ponovnega dovoljenja.

Približno 75 odstotkov vseh Jugoslovanov živi v germanškem delu Švice. Največ Slovencev je v Zürichu in okolici, precej jih je v Amriswillu, Bas-

lu, Appenzellu, Winterthuru, Luzernu, Freiburgu in Aarau.

Posebnost naših kolonij je, da so mlade, da je med njimi relativno več intelektualcev kot v drugih državah. Mnogi naši strokovnjaki so prišli na vodilna mesta in se uveljavili. Na splošno bi lahko rekli, da so si naši ljudje priborili ugled kot sposobni, pridni in vestni delavci, ki se tudi dokaj hitro prilagodijo.

Jugoslovane v Švici bi lahko razdelili v dve skupini in glede na to delitev se porajajo tudi problemi in težave. Gre za kvalificirane ter visoko kvalificirane delavce in sezonce. Največ težav imajo sezonci, ki opravljajo težaška dela in tudi njihova življenjska raven je dokaj nizka.

Na splošno je življenjska raven v Švici višja kot na primer v Avstriji in Nemčiji in to je opaziti tudi pri naših ljudeh. Seveda sem slišal tudi pripombe na račun delodajalcev in še posebej so pogostne s strani sezoncev, nadalje žensk, ki delajo kot služkinje, v gostilnah in podobno.

Po Delu

(Dalje prihodnjic)

mali oglasi

PREVEDE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmenil s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (all enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštah kupnih pristojbino za dvoje pism v tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJAVSKA PISARNA V MÜNCHNU** vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi: Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● **SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI**, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač **MILENA GRATZA**, 8 München 50, Menzingerstraße 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajška postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstr.) ali 75 (Eversbuscherstr.).

● **FANT**, veren, izobražen, značajan, ljubitelj vsega lepega, urejen in prijetne zunanosti, išče njo, z lastnostmi dobre in nežne žene, do 37 let. Odgovori s sliko (bo vrnjena) na upravo *Naše luči*, ki posreduje naslov, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 14).

● **SLOVENEK**, ločen iz civilnega zakona, bi rad spoznal slovensko, pošteno, katoliško dekle, da bi se z njo poročil. Svojo zgodbo sem popisal v prejšnji številki *Naše luči* pod naslovom „Bil sem civilno poročen“. Že šest let sem v tujini. Zame to ni več življenje. Grem tudi na posestvo. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 15).

● **SLOVENEK V FRANCIJI**, star 25 let, visok 180 cm, mirne narave, na svojem posestvu, z gotovino, lep, pošten, nekadilec, želi spoznati pošteno Slovenko, okrog 20-letno, ki bi bila pripravljena pomagati tudi na posestvu, da bi skupaj ustvarila srečno bodočnost. Nepoštena, nedelavna izključena. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 16).

● **SLOVENKA** v Nemčiji (Düsseldorf), stara 33 let, visoka 172 cm, želi spoznati poštenega slovenskega fanta, med 33 in 36 leti. Fotografija zaželena. Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 17).

● Katero simpatično **SLOVENSKO DEKLE** bi želelo skupaj s fantom poštenega značaja, 32 let starim, samostojno prevzeti lokal (kavarno)? Naslov posreduje uprava *Naše luči*, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 8).

● Takoj sprejmemo **ŠIVILJO** ali **KROJAČA**, ki že dela v Zahodni Nemčiji. Ugodne razmere, dober zaslužek. Ponudbe na: Ladislav Lah, Änderungsschneidermeister, 839 Passau, Wittgasse 7.

● **Rojaki** v Nemčiji! Imate v Sloveniji ožjega sorodnika, ki se želi zaposliti v Nemčiji? Potrebujem nekvalificiranega **DELAVCA**, vajenega zemeljskih in zidarskih del. Uredim dovoljenje za bivanje in delo v ZRN. Pišite na naslov: Franz Roschkar, Gartengestaltung, 7 Stuttgart 60, Linddenfelsstraße 18.

● **PRODAM** vrstno **HIŠO**, zgrajeno leta 1969 (5 sob), z vrtom, centralno kurjavo in garažo, v Ljubljani (Podgora). Vsa pojasnila daje: Dr. Steinberg, „Greenways“, The Grove, Epson (Surrey), Great Britain.

● **HIŠA** pri Mokronogu na Dolenjskem nujno **NA PRODAJ**, z vrtom, takoj vseljiva, cena 9.000 DM. Informacije daje: Ciril Bambič, 8220 Haslach Traunstein, Mühlgasse 13, BR Deutschland.

● **PRODAM** zelo dobro ohranjeno enodružinsko **HIŠO**, z velikim dvoriščem in gospodarskim poslopjem, primerno za obrtnika, ob glavni cesti, takoj vseljivo. Informacije daje: Edo Antolič, Miklavž, Ptujka c. 116, pošta 62311 Hoče pri Mariboru.

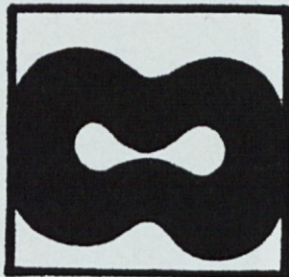
● **Dvostanovanjsko HIŠO**, zgrajeno 1968, v Mariboru-Košaki, **PRODAM**. Eno stanovanje takoj vseljivo, drugo po dogovoru. Pismene ponudbe na: FERROMONT, GmbH, 8 München 40, Hess-Straße 90.

● **PRODAMO** starejšo, vseljivo **HIŠO** v središču Mengša, 14 km od Ljubljane, z lepim vrtom in dvoriščem, primerno za vsako obrt. Vse informacije daje: Konrad Baronik, 8 München 45, Spitzenstraße 44.

● **PRODAM AVTO** Ford 17 M, 75 KS, letnik 70, temnozeleno kovinaste barve, le 27.000 km prevoženih, TÜV sept. 74, kakor nov, za 4.500 DM. Ladislav Lah, 839 Passau, Wittgasse 7, BR Deutschland.

da bo krajši čas!

PREPROSTA RISBA

Kaj pomeni ta preprosta risba? Vsakemu človeku pove njegova domišljija kaj drugega. Najboljše odgovore bomo z imenom ali samo s kraticami, kakor bo pač kdo želel, objavili v septembrski številki.

MULA IN OSEL

Mula in osel stopata po poti. Vsak nese nekaj težkih vreč. Osel stoka pod težkim bremenom. Mula to sliši in pravi svojemu tovarišu:

„Stari, kaj pa javkaš kakor mila Jera? Jaz bi nosila še enkrat toliko kakor ti, ko bi mi dal eno vrečo. Ko bi mi pa ti eno vzel, bi nosila oba enako število vreč.“

Koliko vreč je nosil vsak izmed njiju?

DVA VLAKA

Brzovlak odpelje s postaje A s hitrostjo 40 km na uro v smeri proti postaji B, in sicer tisti hip, ko odpelje brzovlak s postaje B s hitrostjo 60 km na uro proti postaji A.

Kateri vlak je v hipu, ko se srečata, bolj oddaljen od postaje B?

POLŽ

Polž leze na zid, ki je visok 5 m. Vsak dan preleze 3 m navzgor in vsako noč zleze 2 m nazaj.

V koliko dneh bo prilezel na vrh zidu?

(Rešitev ugank prihodnjič).

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

DOMINE: Treba je zamenjati prvo domino zgoraj levo (3, 4) in zadnjo spodaj desno (4, 4), ne da bi ju obrnili, in pa prvo na levi (4, 6) in zadnjo na desni (5, 4), tako da ju obrnemo.

TENIS: V ponedeljek igra proti Alešu Dušan. Če zaznamujemo imena z odgovarjajočimi začetnicami, moremo na podlagi podatkov sestaviti sledečo razporednico:

pon.	BC	
tor.	CF	
sre.	AF	EX
čet.	DF	AX
pet.	DX	

Ker sme biti vsako ime samo enkrat v vsaki vodoravni vrsti, ne more biti X ne A, ne F, ne E, ne D, torej je ali B ali C. Če bi bil $X = B$, potem

bi bila B ali F vse dni določena že za igro s kom drugim, tako do igre BF sploh ne bi moglo priti. Torej je $X = C$. Tretja igra v sredo je BD in v četrtek BE. Igra BF je lahko samo v petek: torej je tretja igra tedaj AE. Igra AB ni možna v ponedeljek (ker je že igra BC), torej je v torek, kakor tudi igra DE. Ostali igri v ponedeljek sta AD in EF. Popolna razporednica je videti takole:

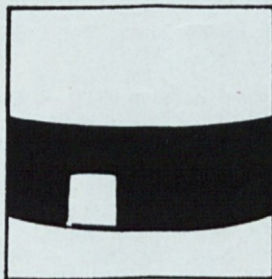
pon.	BC	AD	EF
tor.	CF	AB	DE
sre.	AF	CE	BD
čet.	DF	AC	BE
pet.	DC	BF	AE

REK: MLADOST JE NOROST, ČEZ JAREK SKAČE, KJER JE MOST.

PRAVILO: BOG VSE VIDI, BOG VSE VE, GREH SE DELATI NE SME.

PREPROSTA RISBA: V prejšnji številki se je v rešitev preproste risbe vrnila napaka: namesto risba iz 2. številke je

bila objavljena tista iz 3. številke, zato se odgovori niso skladali z risbo. To pot napako popravljamo.

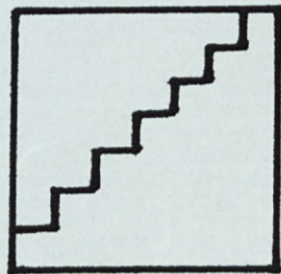

● Žalni trak z napako — kupljen po znižani ceni na zimski razprodaji. (A. Metelž, Böblingen, ZR Nemčija)

● Še ena luknja za zategnjenje pasu. (M. K., I.)

● Kje pa je ta cesta z eno samo luknjo? (V. D., S.)

● Pogled v Krjavljeva usta. (B. R., M.)

● Grafikon, ki sploh ni značilen za slovenska podjetja. (B. M.)

● Stopnice za cene v Sloveniji niso. Cene grede navzgor z dvigalom. (B.)

● Relief brezrazredne družbe. (B. R., M.)

● Dosegli smo enakost: če gledata stopnice tisti na vrhni stopnici ali tisti na spodnji, oba vidita enako število stopnic. (B. R., M.)

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ

Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI:

RAVNATELJSTVO slovenskega dušnega pastirstva v zdomstvu:

Tajnik: Franc Bergant, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano. (Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W.9.
(Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Telefon
0 31 24 — 23 59).

Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.
(Tel. 0-47-62/3-34-62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams.
„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzergasse 5/II, 1010 Wien I (za cerkvijo
Am Hof).

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).
Kazimir Gaberc, rue L. Empair. 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-
Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Slov. dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel 0811 — 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonfeldstr. 36. (Tel. 02141 —
29 13 05).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29 (Tel. 02132 — 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 — 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 — 2 85 00).

Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 — 38 21 74).

Janez Demšar, 741 Reutlingen, Mittelstädterstr. 91/0. (Tel. 071 21 —
3 51 98).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 — 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 — 42 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 0811 — 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).

Tine Vrečar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 0311 —
7 85 30 91 do 93).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50-44-15).